

MINISTER EDUKACJI I NAUKI

DKA-WKS.0915.4.2021

Warszawa, dnia 10 listopada 2021 r.

Ks. prof. dr hab. Andrzej Kryński
Rektor
Akademii Polonijnej w Częstochowie
ul. Generała Kazimierza Pułaskiego 4/6
42-200 Częstochowa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. *o kontroli w administracji rządowej*¹ (dalej: *ustawa o kontroli*) oraz art. 427 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*² (dalej: *Pswn* lub *ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*), Minister Edukacji i Nauki³ (dalej: *Minister*) przeprowadził w Akademii Polonijnej w Częstochowie kontrolę w trybie zwykłym, w formie zdalnej⁴ w zakresie zgodności działania organów Uczelni z przepisami prawa i nadanymi uprawnieniami w latach 2018/2019, 2019/2020 oraz funkcjonowania pomocy materialnej dla studentów i doktorantów w latach 2018-2019 z możliwością zasięgania informacji z okresów wcześniejszych. Minister w dniu 29 września 2020 r. rozszerzył zakres kontroli o zagadnienia dotyczące funkcjonowania pomocy materialnej dla studentów i doktorantów w okresie od 1 stycznia 2020 r. do 31 sierpnia 2020 r. Przedmiotowa kontrola została przeprowadzona w okresie od dnia 24 czerwca 2020 r. do dnia 16 kwietnia 2021 r. przez Roberta Michalczaka oraz Jerzego Przybyłowskiego, głównych specjalistów w Departamencie Kontroli i Audytu Ministerstwa Edukacji i Nauki (dalej: *MEiN* lub *Ministerstwo*).

Zgodnie z art. 47 w związku z art. 46 ust. 1 ustawy o kontroli, przekazuję niniejsze *Wystąpienie pokontrolne* zawierające ustalenia i ocenę skontrolowanej działalności Uczelni wraz z zaleceniami.

I. OCENA OGÓLNA

Skontrolowaną działalność Akademii Polonijnej w Częstochowie w zakresie zgodności działania organów Uczelni z przepisami prawa i nadanymi uprawnieniami w latach 2018/2019, 2019/2020 i funkcjonowania pomocy materialnej dla studentów i doktorantów w latach 2018-2019 oraz w okresie od 1 stycznia 2020 r. do 31 sierpnia 2020 r. z uwzględnieniem kryteriów legalności, rzetelności, gospodarności i celowości ocenia się negatywnie.

Za nieprawidłowości uznano:

1. Nieprzeprowadzenie postępowań wyjaśniających w przypadkach stwierdzenia plagiatów w pracach dyplomowych studentów oraz brak dokumentacji potwierdzającej przeprowadzenie ww. postępowań (5 na 5 zbadanych przypadków).
2. Niezapewnienie udziału strony oraz brak dokumentacji potwierdzającej udział studentów w postępowaniach w sprawie skreślenia z listy studentów (5 na 5 zbadanych przypadków).
3. Określenie przez Rektora Uczelni w wydanych zarządzeniach opłat, do których pobierania Uczelnia nie była uprawniona, oraz opłat za wydanie duplikatu dyplomu w wysokości ustalonej niezgodnie z przepisami powszechnie obowiązującymi.
4. Bezpodstawne ustalanie i pobieranie opłat od studentów za egzamin poprawkowy (3 na 3 zbadane przypadki), za transkrypt ocen (4 na 4 zbadane przypadki) oraz za wydanie zaświadczeń (2 na 5 zbadanych przypadków).
5. Ustalanie i pobieranie opłat za wydanie 3 duplikatów dyplomu od studentów w nadmiernej wysokości.
6. Niezamieszczenie w suplemencie do dyplomu daty sporządzenia suplementu (1 na 10 zbadanych przypadków).
7. Rozbieżności pomiędzy datą sporządzenia suplementu, a datą wydania dyplomu ukończenia studiów (4 na 10 zbadanych przypadków).
8. Wykorzystanie środków finansowych otrzymanych przez Uczelnię w ramach dotacji niezgodnie z przeznaczeniem, określonym w art. 94 ust. 4 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym⁵ (dalej: Psw) oraz w art. 365 pkt 3 Pswn, w wysokości 1 934 282,40 zł w związku z niewypłaceniem studentom w okresie objętym kontrolą świadczeń pomocy materialnej.
9. Wykorzystanie środków dotacji w wysokości 141,40 zł niezgodnie z art. 413 Pswn, tj. poprzez przeznaczenie więcej niż 0,2% środków przyznanej dotacji, na pokrycie kosztów realizacji zadań związanych z przyznawaniem i wypłacaniem świadczeń.

¹ Dz. U. z 2020 poz. 224, ze zm.

² Dz. U. z 2021 poz. 478.

³ Do dnia 19 października 2020 r. - Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

⁴ Ustawa o kontroli przewiduje w art. 21 ust. 1 prowadzenie czynności kontrolnych zarówno w siedzibie jednostki kontrolowanej, jak i poza nią.

⁵ Dz.U. z 2016 r. poz. 1842, ze zm.

10. Przyznawanie świadczeń pomocy materialnej dla studentów z naruszeniem art. 184 ust. 1 Psw oraz art. 92 ust. 1 Pswn, tj. w danym roku kalendarzowym, a nie jak stanowią ww. przepisy w roku akademickim.
11. Przyznanie zapomóg studentom: w 2018 r. w łącznej wysokości 800,00 zł niezgodnie z art. 183 ust. 1 Psw; w 2019 r. w łącznej wysokości 212 042,00 zł niezgodnie z art. 183 ust. 1 Psw oraz art. 90 Pswn oraz w okresie od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia 31 sierpnia 2020 r. w łącznej wysokości 275 605,00 zł niezgodnie z art. 90 Pswn
12. Niegromadzenie środków dotacji na wyodrębnionym rachunku bankowym, czym naruszono art. 92 ust. 3 Psw oraz art. 419 ust. 1 Pswn
13. Wydawanie przez komisje stypendialne decyzji administracyjnych z przekroczeniem terminów wynikających z art. 35 § 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego⁶, (dalej Kpa), przy jednoczesnym niezawiadomieniu studentów o przyczynie zwłoki, co stanowi naruszenie art. 35 § 3 oraz art. 36 § 1 Kpa.
14. Sporządzenie sprawozdań z wykorzystania środków funduszu stypendialnego niezgodnie ze stanem faktycznym.

W związku z powyższym negatywnie oceniono:

- stosowanie mechanizmów antyplagiatowych przez Uczelnię,
- procedurę skreślania z listy studentów,
- ustalanie i pobieranie opłat od studentów,
- wykorzystanie środków funduszu pomocy materialnej dla studentów i doktorantów (funduszu stypendialnego) pochodzących z dotacji MNiSW,
- wydawanie decyzji administracyjnych w sprawach przyznawania studentom stypendiów.

II. INFORMACJE O JEDNOSTCE KONTROLOWANEJ:

2.1 Informacje podstawowe.

Uczelnia utworzona została na podstawie decyzji Ministra Nr DNS 3-TBM-48/92 z dnia 26 czerwca 1992 r. (pn. Wyższa Szkoła Języków Obcych i Ekonomii w Częstochowie) i wpisana do *Ewidencji uczelni niepaństwowych* pod numerem 8. Założycielem Uczelni było Polskie Towarzystwo Lasaliańskie w Częstochowie. Od dnia 19 lipca 2001 r. Uczelnia funkcjonuje pod nazwą: Akademia Polonijna w Częstochowie. Decyzją Ministra z dnia 30 marca 2012 r. pozwolenie na utworzenie Uczelni zostało przeniesione na rzecz Instytutu Edukacji i Rozwoju w Częstochowie.

Z systemu POL-on wynika, że Uczelnia posiada uprawnienia do kształcenia:

---

⁶ Dz.U. z 2017 r. poz. 1257, ze zm.

- na studiach pierwszego stopnia na kierunkach: „administracja”, „biotechnologia”, „filozofia” „politologia”, „prawo w biznesie” oraz na studiach drugiego stopnia na kierunku „praca socjalna”,
- na studiach pierwszego i drugiego stopnia na kierunkach: „ekonomia”, „filologia” oraz „pielęgniarstwo”,
- na jednolitych studiach magisterskich na kierunku „prawo”.

Jednak zgodnie z pismem Departamentu Szkolnictwa Wyższego z dnia 29 grudnia 2020 r.:

- dwa kierunki studiów w ww. uczelni: fizjoterapia i zarządzanie, nie zostały zmigrowane do nowej wersji Systemu POL-on,
- Uczelnia nie poinformowała o przypisaniu wskazanych powyżej kierunków studiów do dziedzin i dyscyplin zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami,
- w przypadku kierunku zarządzanie zaszła przesłanka wygaśnięcia z mocy prawa – brak przyjęcia wzorcowych efektów kształcenia albo opisu efektów kształcenia opracowanego przez senat uczelni – art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 18 marca 2011 r. *o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym, ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki oraz o zmianie niektórych innych ustaw* (Dz. U. z 2011 r. nr 84 poz. 455), oraz brak uruchomienia studiów na wskazanym kierunku i rekrutacji po dniu 30 września 2011 r. – art. 27 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. *o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym oraz niektórych innych ustaw* (Dz. U. poz. 1198 z późn. zm.). Według informacji przekazanej przez Departament Szkolnictwa Wyższego, Uczelnia została poinformowana o wskazanej przesłance, jednak nie odniosła się do podniesionej kwestii, wobec czego uznano, że wskazany kierunek wygasł z mocy prawa,
- w przypadku kierunku fizjoterapia, Uczelnia podobnie jak w przypadku kierunku zarządzanie, nie wystąpiła z informacją o przypisaniu kierunku do obecnie obowiązujących dziedzin i dyscyplin. Ponadto, w związku z treścią § 23 rozporządzenia w *sprawie warunków prowadzenia studiów* (Dz.U. z 2016 r. poz. 1596 z późn. zm.) – akt uchylony 1 października 2018 r. (ostatni cykl kształcenia mógł się rozpocząć przed dniem 1 października 2017 r.), wskazany kierunek wygasł z mocy prawa z zakończeniem roku akademickiego 2019/2020 – Uczelnia uruchomiła studia we wrześniu 2017 r. (studia 6-cio semestralne).

2.2 Kierownictwo Uczelni

Rektorem Uczelni jest ks. prof. dr hab. Andrzej Kryński, powołany do pełnienia tej funkcji od dnia 1 września 2016 r. do dnia 31 sierpnia 2020 r. oraz od dnia 1 września 2020 r. do dnia 31 sierpnia 2024 r.

III. USTALENIA KONTROLI

3.1 Ustalanie i pobieranie opłat od studentów

W wyniku kontroli ustalono, że Rektor Uczelni określił w obowiązujących w okresie objętym kontrolą zarządzeniach rodzaj oraz wysokość opłat pobieranych od studentów:

- z naruszeniem postanowień ustawy Psw oraz rozporządzenia z dnia 16 września 2016 r. Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie dokumentacji przebiegu studiów⁷ (dalej: rozporządzenie w sprawie dokumentacji przebiegu studiów). Ustalenie to dotyczy zarządzenia nr 3/2018 z dnia 1 lutego 2018 r. w sprawie wysokości opłat obowiązujących w roku akademickim 2018/2019 w Akademii Polonijnej w Częstochowie,
- z naruszeniem przepisów ustawy Pswn oraz rozporządzenia z dnia 27 września 2018 r. Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie studiów⁸ (dalej: rozporządzenie w sprawie studiów). Ustalenie to dotyczy zarządzenia nr 13/2019 Rektora Akademii Polonijnej w Częstochowie z dnia 4 lipca 2019 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu finansowego Akademii Polonijnej w Częstochowie.

W wymienionych wyżej zarządzeniach określono opłaty, do których pobierania Uczelnia nie była uprawniona, oraz opłaty w wysokości niezgodnej z przepisami powszechnie obowiązującymi. Stwierdzono również, że Rektor nie określił opłaty za wydanie legitymacji studenckiej, wydanie indeksu oraz wydanie dyplomu ukończenia studiów do czego zgodnie z przepisami był zobowiązany.

W toku kontroli ustalono również, że stosując wadliwe przepisy wewnętrzne Uczelnia:

- niezasadnie pobrała od studentów opłaty za egzaminy poza terminem (poprawkowe) w kwocie 2 800,00 zł, co stanowiło naruszenie art. 99 a Psw,
- niezasadnie pobrała od studentów opłaty za transkrypt ocen w kwocie 800 zł, co stanowi naruszenie postanowień art. 192 ust. 1 Psw.
- pobrała od studentów opłaty za wydanie duplikatu dyplomu w wysokości wyższej niż wynika z § 18 ust. 3 rozporządzenia w sprawie dokumentacji przebiegu studiów.

Działalność Uczelni w tym zakresie ocenia się negatywnie.

Za powstałe nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Rektor Uczelni.

Zgodnie z art. 192 ust. 1 pkt 8-10 Psw, minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego został upoważniony do określenia, w drodze rozporządzenia sposobu prowadzenia przez uczelnie dokumentacji przebiegu studiów, dokonywania sprostowań i wydawania duplikatów, uwierzytelniania dokumentów przeznaczonych do obrotu prawnego z zagranicą oraz wysokości

⁷ Dz. U. z 2016 r. poz. 1554 ze zm.

⁸ Dz. U. z 2018 r. poz. 1861 ze zm.

i sposobu pobierania opłaty za wykonywanie tych czynności, a także za wydanie dyplomu ukończenia studiów, odpisów w językach obcych, świadectwa ukończenia studiów podyplomowych, indeksu, legitymacji studenckiej oraz za wydanie duplikatów tych dokumentów. W § 18 ust. 1 rozporządzenia w sprawie dokumentacji przebiegu studiów, wydanego na podstawie wskazanego powyżej upoważnienia, określono uprawnienie uczelni do pobierania opłaty za wydanie legitymacji studenckiej i jej duplikatu, indeksu i jego duplikatu, dyplomu ukończenia studiów, jego duplikatu oraz dodatkowego odpisu dyplomu w tłumaczeniu na język obcy, świadectwa ukończenia studiów podyplomowych i jego duplikatu. W § 18 ust. 2 ww. rozporządzenia Minister wskazał, że opłaty pobiera się w wysokości zgodnej z kosztami poniesionymi na wykonanie dokumentów, o których mowa w § 18 ust. 1, nie wyższej jednak niż: 5 zł - za wydanie legitymacji studenckiej, 17 zł - za wydanie elektronicznej legitymacji studenckiej, 4 zł - za wydanie indeksu, 60 zł - za wydanie dyplomu ukończenia studiów wraz z dwoma odpisami, 30 zł - za wydanie świadectwa ukończenia studiów podyplomowych, 40 zł - za wydanie dodatkowego odpisu dyplomu w tłumaczeniu na język obcy. Według § 18 ust. 3 rozporządzenia za wydanie duplikatu dokumentu pobiera się opłatę o połowę wyższą od opłaty za wydanie oryginału.

Zgodnie z art. 99 ust. 4 Psw, zasady pobierania opłat i wysokość opłat w uczelni niepublicznej określał organ wskazany w statucie. Na podstawie § 23 ust. 1 pkt. 3 Statutu Akademii Polonijnej w Częstochowie, Rektor wydał zarządzenie nr 3/2018 z dnia 1 lutego 2018 r. w sprawie wysokości opłat obowiązujących w roku akademickim 2018/2019 w Akademii Polonijnej w Częstochowie. W ww. zarządzeniu nie określono wysokości opłat za wydanie legitymacji studenckiej, wydanie indeksu oraz wydanie dyplomu ukończenia studiów. Obowiązek określenia opłat za wydanie ww. dokumentów wynikał z art. 99 ust. 4 Psw w związku z § 18 ust. 1 rozporządzenia w sprawie dokumentacji przebiegu studiów.

W załączniku nr 2 do zarządzenia określono opłaty, których Minister nie przewidział w rozporządzeniu tj. za indywidualny egzamin poza terminem – 100 zł, zaliczenie przedmiotu poza terminem – 100 zł, każde zaświadczenie – 15 zł, każdy transkrypt ocen – 200 zł. Powyższe stanowiło naruszenie postanowień art. 192 ust. 1 pkt 8-10 Psw oraz § 18 ust. 2 rozporządzenia w sprawie dokumentacji przebiegu studiów. Ponadto w ww. zarządzeniu określono opłatę za wystawienie duplikatu każdego dokumentu - 100 zł, co stanowi naruszenie postanowień § 18 ust. 3 ww. rozporządzenia (za wydanie duplikatu dokumentu można było określić opłatę o połowę wyższą od opłaty za wydanie oryginału).

Zgodnie z art. 81 pkt. 12 Pswn minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego został upoważniony do określenia w rozporządzeniu wysokości i sposobu pobierania opłat za uwierzytelnianie dokumentów przeznaczonych do obrotu prawnego z zagranicą, za wydanie indeksu i legitymacji studenckiej oraz za wydanie duplikatów tych dokumentów, a także za

wydanie odpisów w językach obcych dyplomu ukończenia studiów i suplementu do dyplomu lub duplikatu dyplomu ukończenia studiów i suplementu do dyplomu. W § 36 rozporządzenia w sprawie studiów Minister następująco określił wysokość opłat: 4 zł – za wydanie indeksu, 20 zł - za wydanie odpisu innego niż wydany na podstawie art. 77 ust. 2 Pswn, dyplomu ukończenia studiów w języku obcym, suplementu do dyplomu w języku obcym, za wydanie duplikatu dyplomu ukończenia studiów, duplikatu suplementu do dyplomu, 22 zł - za wydanie elektronicznej legitymacji studenckiej, 26 zł - za uwierzytelnienie dokumentów, o których mowa w art. 78 ust. 1 Pswn, przeznaczonych do obrotu prawnego z zagranicą. Według § 36 ust. 2 rozporządzenia w sprawie studiów za wydanie duplikatu elektronicznej legitymacji studenckiej lub indeksu pobiera się opłatę o połowę wyższą od opłaty za wydanie oryginału.

Po wejściu w życie ustawy Pswn, Rektor Uczelni wydał Zarządzenie nr 13/2019 Rektora Akademii Polonijnej w Częstochowie z dnia 4 lipca 2019 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu finansowego Akademii Polonijnej w Częstochowie, gdzie określono opłaty, których Minister nie przewidział w rozporządzeniu tj. za indywidualny egzamin poza terminem – 200 zł, zaliczenie przedmiotu poza terminem – 100 zł, każde zaświadczenie – 25 zł, każdy transkrypt ocen – 800 zł, wystawienie duplikatu każdego dokumentu – 100 zł. Powyższym działaniem naruszono zatem § 36 ust. 1 i 2 rozporządzenia w sprawie studiów. Ponadto w ww. zarządzeniu określono opłatę za wystawienie duplikatu dyplomu 500 zł, co stanowi naruszenie postanowień § 36 ust. 1 ww. rozporządzenia, z którego wynika, iż za wydanie duplikatu dyplomu ukończenia studiów nalicza się opłatę w wysokości 20 zł⁹.

Podsumowując stwierdzić należy, że Rektor wydał uregulowania wewnętrzne dotyczące opłat z naruszeniem przepisów powszechnie obowiązujących.

W okresie od 25 czerwca 2020 r. do 3 lipca 2020 r. Prorektor Uczelni przesłał kontrolującym informacje w zakresie świadczonych usług związanych z procesem kształcenia w roku akademickim 2018/2019, tj.:

1. Wykaz 39 studentów, którzy zostali poddani egzaminom poprawkowym w roku akademickim 2018/2019,
2. Wykaz 4 studentów, którzy wystąpili o transkrypcję ocen w roku akademickim 2018/2019,
3. Wykaz 8 studentów, u których wystąpiła zmiana promotora w roku akademickim 2018/2019,
4. Wykaz 244 studentów, którzy otrzymali dyplom ukończenia studiów w roku akademickim 2018/2019,

---

⁹ W roku akademickim 2021/2022 kwestię naliczania opłat uregulowano Zarządzeniem nr 1/2021 r. Rektora Akademii Polonijnej z dnia 30 stycznia 2021 r., gdzie m.in. określono wysokość opłaty za wydanie duplikatu dyplomu ukończenia studiów w prawidłowej wysokości tj. 20 zł.

5. Wykaz 2 studentów, którym wydano duplikat dyplomu ukończenia studiów w roku akademickim 2018/2019,
6. Dane 1 studenta, któremu wydano duplikat legitymacji studenckiej w roku akademickim 2018/2019,
7. W roku akademickim 2018/2019 nie było przypadku wystąpienia o urlop rodzicielski oraz nie było przypadku odbywania płatnej praktyki zawodowej.
8. W roku akademickim 2018/2019 nie wydawano indeksów, ponieważ każdy student posiada indywidualne konto w systemie Wirtualny Dziekanat,

(dowód: akta kontroli str. 32-44)

W odniesieniu do wybranej przez kontrolujących próby, Prorektor Uczelni przesłał w dniu 4 sierpnia 2020 r. informacje w zakresie wysokości pobranych opłat od studentów w roku akademickim 2018/2019, tj.:

- 3 studentów od których pobrano opłaty za egzaminy poza terminem (poprawkowe) w łącznej wysokości 2 800,00 zł, w okresie od 30 stycznia 2019 r. do 15 września 2019 r.,
- 4 studentów od których pobrano opłaty za transkrypcję ocen w kwocie ogółem 800,00 zł, w okresie od 2 marca 2019 r. do 20 maja 2019,
- 2 studentów, którym wydano trzy duplikaty dyplomów, w okresie 15 do 20 maja 2019 r.- kwota opłat ogółem 300,00 zł,

(dowód: akta kontroli str.378)

Prorektor Uczelni wyjaśnił, że opłaty od studentów za egzaminy poza terminem w wysokości 100 zł były pobierane na podstawie Zarządzenia nr 3/2018 Rektora Uczelni z dnia 1 lutego 2018 r. w sprawie wysokości opłat obowiązujących w roku akademickim 2018/2019 w Akademii Polonijnej w Częstochowie. Również pozostałe opłaty opisane powyżej zostały ustalone w ww. zarządzeniu.

(dowód: akta kontroli str.489)

Należy stwierdzić, że zarówno w przepisie art. 99 a ustawy Psw jak i art. 80 ust. 6 ustawy Pswn ustanowiono zakaz pobierania opłat za weryfikację efektów kształcenia, tj. za egzaminy, w tym za egzaminy poprawkowe, egzaminy komisyjne oraz za egzamin dyplomowy. Z nadesłanego pisma w dniu 30 czerwca 2020 r. przez Prorektora Uczelni oraz załączonego raportu z dnia 30 czerwca 2020 r. wynika, iż egzaminy poza terminem były faktycznie egzaminami poprawkowymi. Zatem niezasadnie pobrano opłaty od 3 studentów za egzaminy poprawkowe w łącznej wysokości 2800,00 zł.

Uczelnia pobrała opłaty za: transkrypcję ocen, wystawienie duplikatów dyplomów oraz za egzaminy poprawkowe, zgodnie z uregulowaniami wewnętrznymi, jednak z naruszeniem przepisów powszechnie obowiązujących. W przypadku transkrypcji ocen (łącznie 800,00 zł) rozporządzenie w sprawie dokumentacji przebiegu studiów nie przewidywało takiej opłaty,

natomiast w przypadku duplikatu dyplomu Uczelnia miała prawo pobrać opłatę o połowę wyższą niż za wydanie oryginału dokumentu tj. w kwocie nie wyższej niż 90 zł. Uczelnia zamiast pobrać od studentów za wydanie trzech duplikatów dyplomów opłatę w łącznej kwocie 300 zł, winna pobrać opłatę w wysokości nie większej niż 270 zł.

W dniu 24 lipca 2020 r. Prorektor Uczelni przesłał kontrolującą informację dotyczącą publikacji opłat w dniu 1 lutego 2018 r. za usługi edukacyjne w roku akademickim 2018/2019 oraz w dniu 21 marca 2019 r. na rok akademicki 2019/2020. Publikacji dokonano zgodnie z art. 99 ust. 6 Psw oraz z art. 80 ust. 2 Psw.

(dowód: akta kontroli str.359-361)

W zakresie publikacji opłat za usługi edukacyjne nie stwierdzono nieprawidłowości.

3.2 Wydawanie dyplomów, suplementów do dyplomów oraz ich odpisów, a także świadectw ukończenia studiów podyplomowych.

Wydawanie świadectw ukończenia studiów podyplomowych odbywało się zgodnie z przepisami. Natomiast w 1 przypadku na 10 zbadanych, wydanie suplementu do dyplomu odbyło się z naruszeniem przepisów § 11 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 10 lutego 2017 r. w sprawie tytułów zawodowych nadawanych absolwentom studiów, warunków wydawania oraz niezbędnych elementów dyplomów ukończenia studiów i świadectw ukończenia studiów podyplomowych oraz wzoru suplementu do dyplomu, polegającym na nie zamieszczeniu daty sporządzenia suplementu. W 4 przypadkach na 10 zbadanych stwierdzono rozbieżność pomiędzy datą sporządzenia suplementu do dyplomu (21 czerwca 2019 r., 26 czerwca 2019 r., 26 czerwca 2019 r., 26 czerwca 2019 r.), a datą wydania dyplomu (odpowiednio 14 czerwca 2019 r., 25 czerwca 2019 r., 25 czerwca 2019 r., 25 czerwca 2019 r.) co stanowi naruszenie §10 pkt. 9 zarządzenia nr 18/2017 Rektora Akademii Polonijnej w Częstochowie z dnia 5 września 2017 r. w sprawie tytułów zawodowych nadawanych absolwentom studiów, warunków wydawania oraz niezbędnych elementów dyplomów ukończenia studiów i świadectw ukończenia studiów podyplomowych oraz wzoru suplementu do dyplomu w Akademii Polonijnej w Częstochowie. Działalność Uczelni w tym zakresie ocenia się pozytywnie z nieprawidłowościami. Za powstałe nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Rektor Uczelni.

W okresie do dnia 30 września 2018 r. obowiązywały następujące uregulowania prawne w zakresie wydawania dyplomów i suplementów do dyplomu:

- Stosownie do art. 167 ust. 3 Psw, Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego określi w drodze rozporządzenia niezbędne elementy dyplomów oraz wzór suplementu do dyplomu.
- W § 7 rozporządzenia z dnia 10 lutego 2017 r. Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie tytułów zawodowych nadawanych absolwentom studiów, warunków wydawania oraz niezbędnych elementów dyplomów ukończenia studiów i świadectw ukończenia studiów podyplomowych oraz wzoru suplementu do dyplomu (Dz. U. z 2017 r. poz. 279) (dalej: rozporządzenie w sprawie tytułów zawodowych), określono jakie elementy powinien zawierać dyplom ukończenia studiów.
- Stosownie do § 14 ust. 4 rozporządzenia w sprawie dokumentacji przebiegu studiów dyplom, suplement do dyplomu lub inny dokument potwierdzający uzyskane wykształcenie, zawierające błędy lub omyłki podlegają wymianie.
- Zgodnie z § 10 zarządzenia nr 18/2017 Rektora Akademii Polonijnej w Częstochowie z dnia 5 września 2017 r. w sprawie tytułów zawodowych nadawanych absolwentom studiów, warunków wydawania oraz niezbędnych elementów dyplomów ukończenia studiów i świadectw ukończenia studiów podyplomowych oraz wzoru suplementu do dyplomu w Akademii Polonijnej w Częstochowie (dalej: zarządzenie Rektora Uczelni w sprawie tytułów zawodowych) podpis dziekana na suplementie i data jego sporządzenia winny być zgodne z podpisem dziekana na dyplomie i datą jego sporządzenia.

(dowód: akta kontroli str. 171)

Przepisy przejściowe

Stosownie do art. 265 pkt. 1 Pwu-Pswn w okresie od dnia wejścia w życie ustawy Pswn do dnia 30 września 2019 r. Uczelnia wydaje absolwentowi studiów dyplom ich ukończenia zgodnie z przepisami dotychczasowymi, tj. przewidzianymi w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 10 lutego 2017 r. w *sprawie tytułów zawodowych*.

W toku kontroli zbadano 10 losowo wybranych przez kontrolujących dyplomów oraz suplementów do dyplomów. Dokonano analizy ww. dokumentów wydanych w okresie do dnia 30 września 2019 r. pod kątem spełnienia wymogów formalnych określonych w rozporządzeniu w sprawie tytułów zawodowych oraz uregulowań wewnętrznych. W 9 na 10 zbadanych przypadkach kontrolujący stwierdzili zgodność wydanych dokumentów z zapisami rozporządzenia w sprawie tytułów zawodowych. W 1 na 10 zbadanych suplementów do dyplomu (odebrany przez studenta w dniu

5 lipca 2019 r.) stwierdzono brak daty sporządzenia dokumentu, co stanowi naruszenie postanowień § 11 rozporządzenia w sprawie tytułów zawodowych.

(dowód: akta kontroli str. 88)

Pismem z dnia 24 sierpnia 2020 r. Prorektor Uczelni wyjaśnił, iż *Absolwent, który zauważył błąd na dyplomie lub suplementie już po jego odbiorze zobowiązany jest złożyć pisemną prośbę o ich wymianę. (...) absolwent nie złożył pisemnej prośby i nie załączył oryginału dokumentu do wymiany.*

(dowód: akta kontroli str. 443)

Należy zauważyć, że § 14 ust. 4 rozporządzenia w sprawie dokumentacji przebiegu studiów stanowił, iż dyplom, suplement do dyplomu lub inny dokument potwierdzający uzyskane wykształcenie, zawierające błędy lub omyłki podlegają wymianie. Powyższe wskazuje na niedostateczną weryfikację dokumentów wydawanych przez Uczelnię oraz niewystarczający nadzór w tym zakresie.

W 4 na 10 zbadanych przypadków stwierdzono rozbieżność pomiędzy datą sporządzenia suplementu do dyplomu (21 czerwca 2019 r., 26 czerwca 2019 r., 26 czerwca 2019 r., 26 czerwca 2019 r.), a datą wydania dyplomu (odpowiednio 14 czerwca 2019 r., 25 czerwca 2019 r., 25 czerwca 2019 r., 25 czerwca 2019 r.), co stanowi naruszenie §10 pkt. 9 zarządzenia Rektora Uczelni w sprawie tytułów zawodowych. W powyższym akcie wewnętrznym m.in. zawarto, iż data sporządzenia suplementu winna być zgodna z datą wydania dyplomu.

(dowód: akta kontroli str. 167-173)

Pismem z dnia 24 sierpnia 2020 r. Prorektor Uczelni poinformował, iż *Rozbieżność pomiędzy datą sporządzenia suplementu, a datą wydania dyplomu ukończenia studiów u studentek (...) wynika z faktu, iż system informatyczny który automatycznie generuje druk dyplomu i suplementu wygenerował błędną datę na suplementie (...).*

(dowód: akta kontroli str. 444)

Przyjmując powyższe wyjaśnienie do wiadomości należy podkreślić niedostateczną weryfikację dokumentów wydawanych przez Uczelnię oraz niewystarczający nadzór w tym zakresie.

W dniach 28-29 lipca 2020 r. Prorektor Uczelni przesłał na prośbę kontrolujących 9 skanów świadectw ukończenia studiów podyplomowych. Kontrolujący dokonali porównania świadectw z wzorem świadectwa wprowadzonym zarządzeniem Rektora Uczelni w sprawie tytułów zawodowych. We wszystkich przypadkach stwierdzono zgodność świadectw z wzorem określonym w zarządzeniu.

(dowód: akta kontroli str.176-193)

3.3 Dokumentacja przebiegu studiów.

Na podstawie zbadanej próby dokumentacji dotyczącej 10 studentów: Albumu studentów, Kart okresowych osiągnięć oraz Księgi dyplomów nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie ich sporządzania.

Stwierdzono uchybienie w protokole egzaminu dyplomowego, polegające na zamieszczeniu niewłaściwej daty jego sporządzenia.

Działalność Uczelni w tym zakresie ocenia się pozytywnie.

W okresie do dnia 30 września 2018 r. obowiązywały następujące uregulowania prawne w zakresie dokumentowania przebiegu studiów:

- Stosownie do art. 192 ust.1 Psw, Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego określi w drodze rozporządzenia m.in. sposób prowadzenia przez uczelnie dokumentacji przebiegu studiów.
- W §3, §4, §9 i §10 rozporządzenia w sprawie dokumentacji przebiegu studiów określono wymogi, jakim powinna odpowiadać dokumentacja przebiegu studiów.
- W zarządzeniu nr 3A/2018 z dnia 1 lutego 2018 r. w sprawie zasad prowadzenia dokumentacji przebiegu studiów Rektor Uczelni określił m.in. w § 2 załącznika nr 1 do zarządzenia, iż *dokumentację dotyczącą przebiegu studiów gromadzi się w: albumie studentów, teczkach akt osobowych studentów, protokołach zaliczenia przedmiotów oraz księdze dyplomów.*

Przepisy przejściowe

Stosownie do § 44 rozporządzenia w sprawie studiów, teuczki akt osobowych studentów (w tym protokoły egzaminów dyplomowych) przyjętych na studia przed dniem wejścia w życie ww. rozporządzenia oraz na rok akademicki 2018/2019 są prowadzone na podstawie przepisów dotychczasowych.

W dniu 10 lipca 2020 r. Prorektor Uczelni przesłał wytypowane przez kontrolujących skany Kart okresowych osiągnięć 10 studentów. Kontrolujący dokonali analizy ww. dokumentów pod kątem spełnienia wymogów formalnych określonych w rozporządzeniu w sprawie dokumentacji przebiegu studiów oraz uregulowań wewnętrznych. Nie stwierdzono nieprawidłowości

(dowód: akta kontroli str. 194-286)

W dniu 20 lipca 2020 r. Prorektor Uczelni przesłał wytypowane przez kontrolujących wydruki z Albumu studentów, dotyczące 10 studentów. Dokonano analizy ww. dokumentów pod kątem

zgodności z przepisami rozporządzenia w sprawie dokumentacji przebiegu studiów oraz uregulowaniami wewnętrznymi. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

(dowód: akta kontroli str.287-296)

W dniu 20 lipca 2020 r. Prorektor Uczelni przesłał wytypowane przez kontrolujących wydruki Księgi dyplomów, 10 studentów. Dokonano analizy ww. dokumentów pod kątem zgodności z przepisami rozporządzenia w sprawie dokumentacji przebiegu studiów oraz uregulowaniami wewnętrznymi. Stwierdzono zgodność prowadzonej Księgi dyplomów z zapisami rozporządzenia oraz uregulowaniami wewnętrznymi.

(dowód: akta kontroli str. 297-306)

W dniach 21-22 lipca 2020 r. Prorektor Uczelni przesłał wytypowane przez kontrolujących akta osobowe 10 studentów. Kontrolujący dokonali analizy ww. dokumentów pod kątem spełnienia wymogów formalnych określonych w rozporządzeniu w sprawie dokumentacji przebiegu studiów oraz uregulowań wewnętrznych.

W 1 przypadku na 10 zbadanych stwierdzono na dyplomie datę uzyskania tytułu zawodowego magistra w dniu 31 maja 2019 r., tj. wcześniejszą niż data zamieszczona w protokole egzaminu dyplomowego (7 czerwca 2019 r.).

(dowód: akta kontroli str. 56-166)

Pismem z dnia 24 sierpnia 2020 r. Prorektor Uczelni złożył wyjaśnienia w powyższym zakresie, stwierdzając m.in.(...) *osoba sporządzająca protokoły egzaminu dyplomowego dla grupy miała wpisaną datę wyznaczoną przez Dziekana i nie dokonała podczas egzaminu dyplomowego korekty daty. Taka korekta została dokonana.*

(dowód: akta kontroli str. 445)

Powyższe świadczy o niedostatecznej weryfikacji dokumentów sporządzanych w Uczelni oraz o niewystarczającym nadzorze w tym zakresie.

3.4 Stosowanie mechanizmów antyplagiatowych przez Uczelnię

Wykorzystanie systemu antyplagiatowego w przypadku 5 spośród 5 wytypowanych przez kontrolujących prac dyplomowych studentów odbywało się zgodnie z art. 76 ust. 4 Pswn.

Kontrolujący stwierdzili jednak brak przeprowadzenia postępowań wyjaśniających o których mowa w art. 312 ust. 3 z uwzględnieniem art. 320 Pswn, w zakresie ujawnionych w pracach dyplomowych nieprawidłowości, w tym w szczególności: brak zawiadomienia o wszczęciu postępowania wyjaśniającego w sprawie stwierdzonego plagiatu, brak postanowienia o wszczęciu postępowania wyjaśniającego, brak przeprowadzenia

postępowania dowodowego. Ponadto stwierdzono brak potwierdzenia doręczeń pism wydanych w sprawie, co stanowi naruszenie § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 28 września 2018 r. w sprawie szczegółowego trybu postępowania wyjaśniającego i dyscyplinarnego w sprawach studentów, a także sposobu wykonywania kar dyscyplinarnych i ich zatarcia¹⁰, (dalej: rozporządzenie w sprawie postępowania wyjaśniającego i dyscyplinarnego).

Uczelnia nie dostosowała uregulowań wewnętrznych do obowiązującego prawa w zakresie przeprowadzania postępowania wyjaśniającego oraz dyscyplinarnego tj. do zapisów rozdziału 2 – Postępowanie wyjaśniające - rozporządzenia w sprawie postępowania wyjaśniającego i dyscyplinarnego.

Działalność Uczelni w tym zakresie ocenia się negatywnie. Za powstałe nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Rektor Uczelni.

W okresie od dnia 1 października 2018 r. obowiązywały następujące uregulowania prawne w zakresie stosowania mechanizmów antyplagiatowych:

- Zgodnie z art. 76 ust. 4 Pswn Uczelnia sprawdza pracę dyplomową przed egzaminem dyplomowym z wykorzystaniem Jednolitego Systemu Antyplagiatowego, dalej: JSA.
- Zgodnie z art. 312 ust. 3 i 4 Pswn w przypadku podejrzenia popełnienia przez studenta czynu, o którym mowa w art. 287 ust. 2 pkt. 1-5 Pswn, Rektor Uczelni niezwłocznie poleca przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego. Jeżeli w wyniku postępowania wyjaśniającego, zebrany materiał potwierdza popełnienie czynu, o którym mowa w ust. 5 Rektor wstrzymuje postępowanie o nadanie tytułu zawodowego do czasu wydania orzeczenia przez komisję dyscyplinarną oraz składa zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.
- Zgodnie z art. 320 Pswn do postępowania wyjaśniającego i postępowania dyscyplinarnego wobec studentów w sprawach nieuregulowanych w ustawie stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego¹¹, (dalej Kpk).
- W § 3, § 4 i § 5 rozporządzenia w sprawie postępowania wyjaśniającego i dyscyplinarnego uregulowano procedurę nw. czynności:
  - w postępowaniu wyjaśniającym i w postępowaniu dyscyplinarnym wezwania, zawiadomienia, postanowienia, orzeczenia i inne pisma są doręczane za potwierdzeniem odbioru.

---

¹⁰Dz.U. z 2018 r. poz. 1882

¹¹ Dz. U. z 2018 r., poz. 1987 r., ze zm.

- rektor po otrzymaniu wiadomości o popełnieniu przez studenta czynu mającego znamiona przewinienia dyscyplinarnego poleca rzecznikowi dyscyplinarnemu wszczęcie postępowania wyjaśniającego,
  - rzecznik dyscyplinarny wydaje postanowienie o wszczęciu postępowania wyjaśniającego.
- Zgodnie z § 5 ust. 38 pkt. 3 zarządzenia nr 7/2019 Rektora Uczelni z dnia 10 kwietnia 2019 r. w sprawie procedury dyplomowania (...) *recenzent pracy dyplomowej jeżeli stwierdzi, że nosi ona znamiona plagiatu zawiadamia dziekana, który wszczyna postępowanie wyjaśniające.*

(dowód: akta kontroli str. 495)

- Zarządzeniem nr 24/2016 Rektora Uczelni z dnia 8 grudnia 2016 r. powołano rzecznika dyscyplinarnego na okres od dnia 1 stycznia 2017 r. do dnia 31 sierpnia 2020 r.

(dowód: akta kontroli str. 508)

Przepisy przejściowe

Na podstawie art. 299 Pwu-Pswn wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie ustawy Pswn postępowania dotyczące odpowiedzialności dyscyplinarnej w sprawie studentów są prowadzone na podstawie dotychczasowych przepisów.

W dniu 31 lipca 2020 r. Prorektor Uczelni przesłał kontrolującym dokumenty potwierdzające wykorzystanie systemu antyplagiatowego w stosunku do 5 wytypowanych przez kontrolujących studentów, których prace dyplomowe zostały negatywnie ocenione. We wszystkich przypadkach Dziekan Wydziału Interdyscyplinarnego wydał *decyzje (z dnia 20.05.2019 r., 20.05.2019 r., 27.05.2019 r., 10.06.2019 r., 11.06.2019 r.)*, w których zawarto następującą treść: *Na podstawie art. 287 p.1-2 – Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce /Dz.U. z 2018 r. poz. 1668/, zostaje skierowane zawiadomienie do Rektora Akademii Polonijnej o wykrytych w pracy dyplomowej Pani (...) nieuprawnionych zapożyczeniach noszących znamiona plagiatu.* W czterech przypadkach studenci złożyli wnioski do Rektora Uczelni o unieważnienie decyzji Dziekana Wydziału Interdyscyplinarnego, uzasadniając omyłkowym przekazaniem niewłaściwej wersji pracy dyplomowej lub źle nagrany płytą. Wnioski studentów zostały rozpatrzone pozytywnie, w wyniku czego zostały wydane przez Rektora Uczelni 4 decyzje na podstawie art. 312 ust. 3 ustawy Pswn oraz art. 105 § 1 i art. 132 § 1 Kpa (z 18.11.2019 r., 23.10.2019 r., 05.11.2019 r., 22.11.2019 r.), które uchylły poprzednie decyzje w części, a postępowania zostały umorzone. Uczelnia nie przedłożyła kontrolującym potwierdzeń

doręczenia wydanych dokumentów w sprawie, jak również żadnych dowodów potwierdzających przeprowadzenie postępowań wyjaśniających.

(dowód: akta kontroli str. 323-357)

Prorektor Uczelni przesłał jako potwierdzenie stosowania procedury postępowania wyjaśniającego przy piśmie z dnia 10 września 2020 r. zarządzenie nr 7/2019 r. Rektora Uczelni z dnia 10 kwietnia 2019 r. w sprawie procedury dyplomowania oraz zarządzenie nr 24/2016 Rektora Uczelni z dnia 8 grudnia 2016 r. w sprawie powołania rzecznika dyscyplinarnego do spraw studentów.

Zgodnie z § 5 ust. 38 pkt. 3 zarządzenia nr 7/2019 Rektora Uczelni z dnia 10 kwietnia 2019 r. w sprawie procedury dyplomowania *recenzent pracy dyplomowej jeżeli stwierdzi, że nosi ona znamiona plagiatu zawiadamia dziekana, który wszczyna postępowanie wyjaśniające.*

(dowód: akta kontroli str. 491-508)

Należy zauważyć, że w powyższym zakresie obowiązywało rozporządzenie w sprawie postępowania wyjaśniającego i dyscyplinarnego oraz w sprawach nieuregulowanych w ustawie Pswn, przepisy Kpk.

Kontrolujący stwierdzili brak przeprowadzenia postępowań wyjaśniających, o których mowa w rozdziale 2 ww. rozporządzenia. Zgodnie z § 4 i § 5 rozporządzenia *rektor, po otrzymaniu wiadomości o popełnieniu przez studenta czynu mającego znamiona przewinienia dyscyplinarnego, poleca rzecznikowi dyscyplinarnemu wszczęcie postępowania wyjaśniającego; rzecznik dyscyplinarny wydaje postanowienie o wszczęciu postępowania wyjaśniającego i doręcza je studentowi.* Z nadesłanych przez Prorektora Uczelni akt wynika, że Rektor po powzięciu informacji od dziekana wydziału o stwierdzonych naruszeniach nie polecił rzecznikowi dyscyplinarnemu wszczęcia postępowania wyjaśniającego.

Zgodnie z art. 320 Pswn do postępowania wyjaśniającego i postępowania dyscyplinarnego wobec studentów w sprawach nieuregulowanych w ustawie stosuje się odpowiednio przepisy Kpk.

W aktach sprawy stwierdzono brak potwierdzenia doręczeń pism wydanych w sprawie, brak zawiadomienia o wszczęciu postępowania wyjaśniającego oraz brak przeprowadzenia postępowania dowodowego, o którym mowa w rozdziale 2 ww. rozporządzenia.

Ponadto stwierdzono niedostosowanie uregulowań wewnętrznych Uczelni do obowiązującego prawa w zakresie procedury postępowania wyjaśniającego.

Zgodnie z § 5 ust. 38 pkt. 3 zarządzenia nr 7/2019 Rektora Uczelni z dnia 10 kwietnia 2019 r. w sprawie procedury dyplomowania *recenzent pracy dyplomowej jeżeli stwierdzi, że nosi ona znamiona plagiatu zawiadamia dziekana, który wszczyna postępowanie wyjaśniające.* Przepis ten stoi w sprzeczności z § 4 rozporządzenia w sprawie postępowania wyjaśniającego i dyscyplinarnego, który stanowi, iż Rektor, po otrzymaniu wiadomości o popełnieniu przez

studenta czynu mającego znamiona przewinienia dyscyplinarnego, poleca rzecznikowi dyscyplinarnemu wszczęcie postępowania wyjaśniającego.

3.5 Procedura skreślenia z listy studentów.

Wydawanie decyzji w sprawie skreślenia z listy studentów w 5 spośród 5 zbadanych przez kontrolujących spraw odbywało się w Uczelni na podstawie art. 108 Pswn oraz § 38 Regulaminu Studiów Akademii Polonijnej. Przed wydaniem ww. decyzji nie zastosowano jednak wymogów i obowiązków wynikających z przepisów Kpa. W ww. postępowaniach nie zrealizowano ogólnej zasady określonej w art. 10 Kpa, który stanowi, iż w postępowaniu należy zapewnić stronom czynny udział w każdym stadium postępowania, a przed wydaniem decyzji umożliwić im wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Poza decyzjami, dokumentowanie dokonanych czynności w sprawie odbywało się z naruszeniem art. 14 Kpa (zasada pisemności). Decyzje w sprawie skreślenia z listy studentów zostały wydane w formie papierowej, nie przedstawiono jednak dowodu doręczenia decyzji za pokwitowaniem co stanowi naruszenie art. 39 Kpa.

Działalność Uczelni w tym zakresie ocenia się negatywnie. Za stwierdzone nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Rektor Uczelni.

Od dnia 1 października 2018 r. zgodnie z art. 108 ust. 3 Pswn skreślenie z listy studentów następuje w drodze decyzji administracyjnej, co rodzi obowiązek przeprowadzenia postępowania w trybie Kpa.

Przepisy przejściowe

- Na podstawie art. 276 Pwu-Pswn postępowania w sprawie skreślenia z listy studentów wszczęte przed dniem wejścia w życie ustawy Pswn prowadzi się na dotychczasowych zasadach.

W dniu 4 sierpnia 2020 r. Prorektor Uczelni przesłał dokumentację 5 losowo wytypowanych przez kontrolujących spraw dotyczących skreślenia z listy studentów (decyzje wydane w okresie od 12 czerwca 2019 r. do 9 lipca 2019 r.). Wydawanie decyzji w sprawie skreślenia z listy studentów w 5 spośród 5 zbadanych przez kontrolujących spraw odbywało się w Uczelni na podstawie art. 108 Pswn oraz § 38 Regulaminu Studiów AP. W żadnej z wydanych decyzji nie podano w podstawie prawnej przepisów Kpa, pomimo, że art. 108 ust. 3 Pswn stanowi, iż decyzje te mają charakter decyzji administracyjnych. W aktach sprawy stwierdzono brak dokumentów potwierdzających zapewnienie udziału stronom w postępowaniach, tj. brak zawiadomienia o wszczęciu postępowania w sprawie skreślenia z listy studentów, brak pouczenia o możliwości

wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań (wymóg art. 10 Kpa). Decyzje w sprawie skreślenia z listy studentów zostały wydane w formie papierowej, nie przedstawiono jednak dowodu doręczenia decyzji za pokwitowaniem, co stanowi naruszenie art. 39 Kpa. Poza decyzjami, nie przedstawiono dokumentów potwierdzających przeprowadzenie postępowania w sprawie skreślenia z listy studentów (art. 14 Kpa - zasada pisemności).

(dowód: akta kontroli str. 362-377)

Pismem z dnia 24 sierpnia 2020 r. Prorektor Uczelni poinformował, iż w postępowaniach o skreśleniu z listy studentów zapewniono stronom czynny udział w każdym stadium postępowania oraz umożliwiono wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów z zachowaniem terminów od 14 do 30 dni. Oprócz tego w postępowaniu przed wydaniem decyzji każdy ze studentów był wzywany na rozmowę z dziekanem, który dodatkowo na podstawie zgromadzonych dokumentów wysłuchiwał i pouczał o procedurze postępowania o skreśleniu z listy studentów (...). Decyzje były wysłane studentom po postępowaniu oraz możliwości wypowiedzenia się studentów co do zebranych dowodów i materiałów oraz spotkania z dziekanem, co skutkowało, że decyzje zostały wysłane drogą e-mailową.

(dowód: akta kontroli str. 445)

Należy zauważyć, że w aktach spraw przedłożonych przez Uczelnię nie ma żadnych dokumentów¹² potwierdzających przeprowadzenie postępowania w sprawie skreślenia z listy studentów co stanowi naruszenie art. 108 ust. 3 Pswn, który nakłada obowiązek wydania decyzji w trybie administracyjnym (obowiązek stosowania wprost Kpa). W żadnej z wydanych decyzji nie podano w podstawie prawnej przepisów Kpa (art. 107. § 1 Kpa). W powyższych sprawach nie zastosowano art. 10 Kpa, który stanowi, iż w postępowaniu należy zapewnić stronom czynny udział w każdym stadium postępowania, a przed wydaniem decyzji umożliwić im wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Na podstawie przedłożonych przez Uczelnię dokumentów ustalono, że decyzje w sprawie skreślenia zostały wydane w formie papierowej, a przesłane e-mailem, nie przedstawiono dowodu doręczenia decyzji za pokwitowaniem co stanowi naruszenie art. 39 Kpa. Natomiast w sytuacji gdy organ administracji publicznej dokonuje doręczenia pisma w postępowaniu administracyjnym w formie dokumentu elektronicznego, zobligowany jest do zastosowania się

---

¹² Art. 14 § 1 Kpa stanowi, iż sprawy należy załatwiać w formie pisemnej lub w formie dokumentu elektronicznego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2019 r. poz. 700, 730, 848, 1590 i 2294), doręczanego środkami komunikacji elektronicznej.

§ 2 Sprawy mogą być załatwiane ustnie, telefonicznie, za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt. 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2019 r. poz. 123 i 730) lub za pomocą innych środków łączności, gdy przemawia za tym interes strony, a przepis prawny nie stoi temu na przeszkodzie. Treść oraz istotne motywy takiego załatwienia powinny być utrwalone w aktach w formie protokołu lub podpisanej przez stronę adnotacji.

do procedury szczegółowo określonej w art. 46 § 4 Kpa, zgodnie z którą organ administracji publicznej obowiązany jest przesłać na adres elektroniczny adresata zawiadomienie zawierające następujące elementy: wskazanie, że adresat pisma może odebrać pismo w formie dokumentu elektronicznego, wskazanie adresu elektronicznego, z którego adresat może pobrać pismo i pod którym powinien dokonać potwierdzenia doręczenia pisma, pouczenie dotyczące sposobu odbioru pisma, a w szczególności sposobu identyfikacji pod wskazanym adresem elektronicznym w systemie teleinformatycznym organu administracji publicznej oraz informacji o wymogu podpisania urzędowego poświadczenia odbioru w określony sposób. W powyższych sprawach żadna z form doręczenia dopuszczona przepisami prawa nie miała miejsca.

3.6 Wydawanie zaświadczeń studentom.

Wydawanie zaświadczeń studentom odbywało się zgodnie z przepisami Kpa. Natomiast pobieranie opłat za wydane zaświadczenia było sprzeczne z przepisami powszechnie obowiązującymi.

Działalność Uczelni w badanym obszarze ocenia się pozytywnie z nieprawidłowościami.

Za powstałe nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Rektor Uczelni.

W kontrolowanym okresie obowiązywały następujące uregulowania prawne:

- W zakresie wydawania zaświadczeń miały zastosowanie przepisy art. 217-219 Kpa, regulujące m.in. zagadnienia dotyczące terminu wydania zaświadczenia, prowadzenia postępowania wyjaśniającego oraz obowiązku wydania postanowienia w przypadku odmowy wydania zaświadczenia.
- Art. 192 ust. 1 pkt 8-10 ustawy Psw, zgodnie z którym minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego określił, w drodze rozporządzenia, m.in. wysokość i sposób pobierania opłat za wydawane dokumenty.
- Zarządzenie Rektora nr 3/2018 z dnia 1 lutego 2018 r. w sprawie wysokości opłat obowiązujących w roku akademickim 2018/2019 w Akademii Polonijnej w Częstochowie. W załączniku nr 2 do zarządzenia określono m.in. wysokość opłaty za zaświadczenie w kwocie 15 zł.

Uczelnia przesłała w dniu 4 sierpnia 2020 r. informacje wnioskowane przez kontrolujących, wykazano 5 studentów, którzy wystąpili o wydanie zaświadczenia, z czego trzech zaświadczeń nie odebrano (brak opłaty), dwóm studentom wydano zaświadczenie - opłata 2x15 zł.

(dowód: akta kontroli str. 378, 573-574)

Pismem nr PWO-073-A/2020.AG.51 z dnia 24 sierpnia 2020 r. Prorektor Uczelni poinformował, iż każdy student, który złożył podanie do Dziekana o wydanie dokumentów potwierdzających przebieg studiów lub zaświadczeń w okresach 2018/2019, 2019/2020 otrzymał dokumenty.

Nie odnotowano przypadków odmowy wydania dokumentów. Nie odpowiedziano na podania, które nie zawierały danych pozwalających na identyfikację osoby piszącej. W związku z RODO każdy interesant musi się zidentyfikować i określić treść podania.

(dowód: akta kontroli str. 442)

Prorektor Uczelni udzielił wyjaśnień w dniu 29 września 2020 r w zakresie możliwości przedstawienia dowodu wydanych zaświadczeń 5 studentom wytypowanym przez kontrolujących:

Z programu ProAkademia nie ma możliwości wygenerowania zaświadczeń dla osób z tabeli, poz. 2,11,12,13,14. Nadmieniam, że w dniu 09.07.2020 r. przekazano listę zaświadczeń obejmującą okres od 01.10.2018 r. do 30.06.2019 r. ze wskazaniem: typ zaświadczenia, data wygenerowania, nazwisko, imię studenta, nr albumu i numer zaświadczenia oraz opis, że zaświadczenie zostało automatycznie wygenerowane z programu ProAkademia. Osoby z tabeli, poz. 2,11,12,13, 14 widnieją na liście zaświadczeń.

(dowód: akta kontroli str. 576-578)

Jak wynika z argumentacji przedstawionej w pkt. 3.1. niniejszego dokumentu, określenie przez Rektora opłaty za wydanie zaświadczenia oraz jej pobranie od studentów było sprzeczne z przepisami powszechnie obowiązującymi.

3.7 Wykorzystanie środków funduszu pomocy materialnej dla studentów i doktorantów (funduszu stypendialnego) pochodzących z dotacji MNiSW.

W toku kontroli stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą:

- stypendia socjalne zostały przyznane z uwzględnieniem art. 179 ust. 1 Psw oraz z art. 87 ust. 1 Pswn,
- stypendia specjalne dla osób niepełnosprawnych zostały przyznane z uwzględnieniem art. 180 Psw oraz z art. 89 Pswn,
- stypendia rektora dla najlepszych studentów zostały przyznane z uwzględnieniem art. 181 ust. 1 Psw oraz z art. 91 ust. 1 Pswn.

Świadczenia pomocy materialnej dla studentów przyznawane były z naruszeniem art. 184 ust. 1 Psw oraz art. 92 ust. 1 Pswn, tj. w danym roku kalendarzowym, a nie jak stanowią ww. przepisy w roku akademickim.

Łączna miesięczna wysokość przyznanego stypendium socjalnego oraz stypendium rektora dla najlepszych studentów w 2018 r. nie była większa niż 90% najniższego wynagrodzenia zasadniczego asystenta ustalonego w przepisach o wynagradzaniu nauczycieli akademickich, czym spełniono wymóg art. 184 ust. 6 Psw. W 2019 r. oraz w okresie od dnia

1 stycznia 2020 r. do dnia 31 sierpnia 2020 r. wysokość przyznanych ww. świadczeń pomocy materialnej nie przekroczyła 38% wynagrodzenia profesora, czym spełniono wymóg art. 92 ust. 3 Pswn.

W treści każdego wniosku o przyznanie stypendium studenci składali oświadczenie o niepobieraniu świadczeń pomocy materialnej na więcej niż jednym kierunku studiów, czym spełniono wymóg art. 184 ust. 7 Psw.

Przyznawanie zapomóg odbywało się nie częściej niż dwa razy w roku akademickim, tj. zgodnie z art. 183 ust. 2 Psw i art. 92 ust. 2 Pswn. W toku kontroli Uczelnia nie przedstawiła dowodów pozwalających na stwierdzenie, że zapomogi w 2018 r. w łącznej kwocie 800,00 zł, w 2019 r. w łącznej kwocie 212 042,00 zł oraz w 2020 r. w łącznej kwocie 275 605,00 zł zostały przyznane studentom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej. W związku z powyższym ustalono, że ww. środki finansowe zostały przyznane niezgodnie z art. 183 ust. 1 Psw oraz art. 90 Pswn.

W toku kontroli Uczelnia nie przedstawiła dowodów źródłowych pozwalających na stwierdzenie, że środki finansowe na stypendia i zapomogi w okresie objętym kontrolą zostały wypłacone studentom. W związku z powyższym stwierdzono, że ww. środki finansowe w łącznej wysokości 1 934 282,40 zł zostały wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem.

Środki finansowe wydatkowane na utrzymanie stołówki studenckiej w 2018 r. w łącznej wysokości 49 200,00 zł zostały wykorzystane zgodnie z art. 103 ust. 4 Psw.

W latach 2018-2019 Uczelnia przeznaczyła w danym roku budżetowym nie więcej niż 0,2% dotacji przyznanej przez Ministra na pokrycie kosztów realizacji zadań związanych z przyznawaniem i wypłacaniem świadczeń pomocy materialnej, czym spełniono wymóg art. 103 ust. 6 Psw oraz art. 413 Pswn.

W 2020 r. Uczelnia wykorzystwała środki dotacji w wysokości 141,40 zł niezgodnie z art. 413 Pswn, tj. przeznaczyła więcej niż 0,2% przyznanej dotacji na pokrycie kosztów realizacji zadań związanych z przyznawaniem i wypłacaniem świadczeń.

Sprawozdania z wykorzystania środków funduszu stypendialnego w 2018 r. oraz w 2019 r. zostały sporządzone niezgodnie ze stanem faktycznym.

Działalność Uczelni w powyższym zakresie ocenia się negatywnie.

Za powstałe nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Rektor Uczelni, Kwestor Uczelni oraz Komisja Stypendialna.

W 2018 r., zgodnie z art. 103 ust. 2 Psw, fundusz pomocy materialnej dla studentów i doktorantów tworzony był z:

- stypendia specjalne dla osób niepełnosprawnych – 175,6 tys. zł,
- stypendia rektora dla najlepszych studentów – 269,3 tys. zł,
- zapomogi – 0,8 tys. zł,
- koszty utrzymania domów i stołówek studenckich – 49,2 tys. zł, w tym:
  - wynagrodzenia – 9,3 tys. zł,
  - składki na ubezpieczenie społeczne i fundusz pracy – 1,7 tys. zł,
  - remonty i modernizacja - 38,2 tys. zł,
- koszty realizacji zadań związanych z przyznawaniem i wypłacaniem stypendiów i zapomóg dla studentów i doktorantów – 1,4 tys. zł.

Powyższe kwoty zgodne są z danymi wykazanymi w sprawozdaniu *F-01/s – Sprawozdanie o przychodach, kosztach i wyniku finansowym szkół wyższych* za 2018 r.

W *Sprawozdaniu z wykorzystania środków funduszu stypendialnego w tym dotacji na świadczenia oraz środków na stypendia ministra w 2019 r.* Uczelnia wykazała wydatkowanie środków w wysokości:

- stypendia socjalne – 240 000,00 zł,
- stypendia dla osób niepełnosprawnych – 156 000,00 zł,
- stypendia rektora dla najlepszych studentów – 219 500,00 zł,
- zapomogi – 212 042,00 zł,
- koszty realizacji zadań związanych z przyznawaniem i wypłacaniem stypendiów i zapomóg dla studentów i doktorantów – 1 658,00 zł.

Powyższe kwoty zgodne są z danymi wykazanymi w sprawozdaniu *F-01/s – Sprawozdanie o przychodach, kosztach i wyniku finansowym szkół wyższych* za 2019 r.

Biorąc pod uwagę ustalenia w zakresie wykorzystania środków finansowych pochodzących z dotacji należy uznać, że *Sprawozdanie z wykorzystania środków funduszu stypendialnego w tym dotacji na pomoc materialną dla studentów i doktorantów w 2018 r.* oraz *Sprawozdanie z wykorzystania środków funduszu stypendialnego w tym dotacji na świadczenia oraz środków na stypendia ministra w 2019 r* zostały sporządzone niezgodnie ze stanem faktycznym.

W 2020 r. Akademia Polonijna w Częstochowie otrzymała dotację na świadczenia dla studentów i doktorantów w wysokości 426 800,00 zł (zmniejszenie dotacji o prawie połowę względem dotacji z 2019 r. - 829 200,00 zł). Do czasu ustalenia ww. kwoty dotacji Uczelnia otrzymywała na podstawie art. 417 pkt 2 Pswn zaliczkowe transze dotacji w wysokości ustalonej na podstawie dotacji ubiegłorocznej (łącznie w okresie styczeń-czerwiec br. 497 400,00 zł). Ponieważ łączna kwota zaliczek wypłaconych Uczelni do czerwca br. przewyższyła dotację na 2020 r. Uczelnia

została wezwana do zwrotu nadwyżki przekazanych środków w wysokości 70 600,00 zł. Powyższe środki zostały zwrócone na rachunek Ministerstwa w dniu 16 kwietnia 2021 r.

Wnioskiem z dnia 29 czerwca 2020 r. Rektor Uczelni wystąpił o zwiększenie przyznanej dotacji na 2020 r. na podstawie art. 368 ust. 8 Pswn, uzasadniając wniosek wydatkowaniem całości przekazanych do czerwca br. środków na świadczenia dla studentów. Minister wydał decyzję nr 53-D/2020 z dnia 21 grudnia 2020 r. odmawiającą Uczelni przyznania zwiększenia dotacji na świadczenia dla studentów na 2020 r.

W okresie objętym kontrolą wpływ środków dotacji na zadania związane z pomocą materialną dla studentów i ich wykorzystanie ujmowane było na koncie księgowym 801-30 *Fundusz Styp MEN*, które odzwierciedlało stan funduszu pomocy materialnej dla studentów na początek i koniec każdego okresu sprawozdawczego. Uczelnia prowadziła ewidencję księgową funduszu pomocy materialnej według zbiorczych wypłat stypendiów i zapomóg. W ewidencji nie dokonano podziału na poszczególne rodzaje stypendiów. Identyfikacja przyznanego świadczenia możliwa była na koncie po opisie dokonanej operacji, w którym wskazano rodzaj świadczenia, okres za który świadczenie zostało przyznane oraz kierunek którego dotyczy przyznane świadczenie.

Zgodnie z zapisami ww. konta księgowego stan funduszu pomocy materialnej na dzień 1 stycznia 2018 r. wynosił 0,00 zł. Saldo na koniec roku wynosiło 0,00 zł.

Zgodnie z zapisami ww. konta księgowego stan funduszu stypendialnego na dzień 1 stycznia 2019 r. wynosił 0,00 zł. Saldo na koniec roku wynosiło 0,00 zł.

Zgodnie z zapisami ww. konta księgowego stan funduszu stypendialnego na dzień 1 stycznia 2020 r. wynosił 0,00 zł, również na dzień 31 sierpnia 2020 r. stan funduszu stypendialnego wynosił 0,00 zł.

Przyznawanie stypendiów i zapomóg

Zgodnie z art. 173 ust.1 pkt. 1 Psw oraz art. 86 ust. 1 pkt. 1 Pswn student mógł ubiegać się o pomoc materialną w formie stypendium socjalnego. Zgodnie z art. 179 ust. 1 Psw oraz art. 87 ust. 1 Pswn stypendium socjalne mógł otrzymać student znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej.

Analiza otrzymanej z Uczelni dokumentacji źródłowej w powyższym zakresie wykazała, że Komisja Stypendialna

- w 2018 r. wydała 68 decyzji w łącznej wysokości 235 200,00 zł,
- w 2019 r. wydała 55 decyzji w łącznej wysokości 240 000,00 zł
- w 2020 r. wydała 31 decyzji w łącznej wysokości 121 800,00 zł.

Analiza 20 wniosków studentów, spośród wszystkich złożonych w okresie objętym kontrolą, i wydanych na ich podstawie decyzji wykazała, że stypendium przyznano studentom, których

dochód na jedną osobę w gospodarstwie domowym za poprzedni rok kalendarzowy nie przekraczał 1 000,00 zł. W związku z powyższym należy stwierdzić, że przy przyznawaniu stypendiów socjalnych Uczelnia uwzględniła przepisy art. 179 ust. 1 Psw oraz art. 87 ust. 1 Pswn. Zgodnie z art. 173 ust.1 pkt. 2 Psw oraz art. 86 ust. 1 pkt. 2 Pswn student mógł ubiegać się o pomoc materialną w formie stypendium dla osób niepełnosprawnych. Zgodnie z art. 180 Psw stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych mógł otrzymywać student z tytułu niepełnosprawności potwierdzonej orzeczeniem właściwego organu, natomiast zgodnie z art. 89 Pswn stypendium dla osób niepełnosprawnych może otrzymać student posiadający orzeczenie o niepełnosprawności, orzeczenie o stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie, o którym mowa w art. 5 oraz art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób¹⁴.

Analiza otrzymanej z Uczelni dokumentacji źródłowej w powyższym zakresie wykazała, że Komisja Stypendialna:

- w 2018 r. wydała 24 decyzje w łącznej wysokości 175 600,00 zł,
- w 2019 r. wydała 26 decyzji w łącznej wysokości 156 000,00 zł,
- w 2020 r. wydała 9 decyzji w łącznej wysokości 57 000,00 zł.

Analiza 10 wniosków studentów, spośród wszystkich złożonych w okresie objętym kontrolą i wydanych na ich podstawie decyzji wykazała, że stypendium przyznano studentom, którzy posiadali orzeczenie o stopniu niepełnosprawności ważne w okresie na jaki stypendium zostało przyznane. W związku z powyższym należy stwierdzić, że przy przyznawaniu stypendiów dla osób niepełnosprawnych Uczelnia uwzględniła przepisy art. 180 Psw oraz art. 89 Pswn.

Zgodnie z § 3 ust. 4 Regulaminu przyznawania pomocy materialnej studentom stanowiącego załącznik do zarządzenia nr 19/2016 Rektora Uczelni z dnia 8 grudnia 2016 r. w sprawie regulaminu przyznawania pomocy materialnej studentom w Akademii Polonijnej w Częstochowie środki przeznaczone na świadczenia, o których mowa w § 1 pkt. 1-2 i 4¹⁵ są przydzielane na każdy rok kalendarzowy (10 miesięcy) według aktualnych potrzeb określonych w szczególności na podstawie liczby studentów pobierających te świadczenia w poprzednim roku akademickim. Ponadto, zgodnie z § 4 ust. 1 student może otrzymywać stypendia, o których mowa w § 1 pkt. 1-3¹⁶ w danym roku kalendarzowym przez okres 10 miesięcy, nie dłużej niż do miesiąca czerwca w przypadku ostatniego roku studiów.

Zgodnie z § 8 ust. 1 Regulaminu przyznawania pomocy materialnej studentom stanowiącego załącznik do zarządzenia nr 14/2019 Rektora Uczelni z dnia 4 lipca 2019 r. w sprawie regulaminu

¹⁴ Dz.U. z 2018 r. poz. 511, ze zm.

¹⁵ Stypendium socjalne, stypendium dla osób niepełnosprawnych, zapomogi.

¹⁶ Stypendium socjalne, stypendium dla osób niepełnosprawnych, stypendium rektora dla najlepszych studentów.

przyznawania pomocy materialnej studentom w Akademii Polonijnej w Częstochowie świadczenia, o których mowa w § 2 ust. 1 lit. a, b, d na ostatnim roku studiów przyznawane są na okres roku kalendarzowego, z wyłączeniem sierpnia i września, a gdy ostatni rok studiów, zgodnie z programem studiów trwa jeden semestr, przyznawane są maksymalnie na okres semestru. Ponadto zgodnie z § 8 ust. 4 stypendia wypłacane są przez okres 10 miesięcy w danym roku kalendarzowym.

Stwierdzić należy, że zapisy ww. regulaminów były niezgodne z przepisami prawa obowiązującymi w okresie ich ustalenia przez Rektora Uczelni, tj. z art. 184 ust. 1 Psw oraz art. 92 ust. 1 Pswn, które stanowią, że student może otrzymywać stypendia w danym roku akademickim a nie w roku kalendarzowym.

Analiza wydanych decyzji przyznających świadczenia pomocy materialnej dla studentów wykazała, że świadczenia przyznane były z naruszeniem z art. 184 ust. 2 Psw oraz art. 92 ust. 1 Pswn.

Zgodnie z art. 173 ust.1 pkt. 3 Psw oraz art. 86 ust. 1 pkt. 4 Pswn student mógł ubiegać się o pomoc materialną w formie stypendium rektora dla najlepszych studentów. Zgodnie z art. 181 ust. 1 Psw stypendium rektora dla najlepszych studentów może otrzymywać student, który uzyskał za rok studiów wysoką średnią ocen lub posiada osiągnięcia naukowe, artystyczne lub wysokie wyniki sportowe we współzawodnictwie międzynarodowym lub krajowym natomiast zgodnie z art. 91 ust. 1 Pswn stypendium rektora może otrzymać student, który uzyskał wyróżniające wyniki w nauce, osiągnięcia naukowe lub artystyczne, lub osiągnięcia sportowe we współzawodnictwie co najmniej na poziomie krajowym.

Analiza otrzymanej z Uczelni dokumentacji źródłowej w powyższym zakresie wykazała, że Komisja Stypendialna:

- w 2018 r. wydała 63 decyzje w łącznej wysokości 269 300,00 zł,
- w 2019 r. wydała 47 decyzji w łącznej wysokości 219 500,00 zł,
- w 2020 r. wydała 3 decyzje w łącznej wysokości 38 000,00 zł.

Analiza 10 wniosków studentów, spośród wszystkich złożonych w okresie objętym kontrolą i wydanych na ich podstawie decyzji wykazała, że stypendium przyznano studentom, którzy wykazali wysoką średnią ocen, potwierdzoną przez dziekanat w momencie składania wniosków. W związku z powyższym należy stwierdzić, że przy przyznawaniu stypendiów rektora Uczelnia uwzględniła przepisy art. 181 ust. 1 Psw oraz art. 91 ust. 1 Pswn.

W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że w okresie obowiązywania art. 184 ust. 6 Psw łączna miesięczna wysokość przyznanego stypendium socjalnego oraz stypendium rektora dla najlepszych studentów nie przekroczyła 90% najniższego wynagrodzenia zasadniczego asystenta

ustalonego w przepisach o wynagrodzeniu nauczycieli akademickich, tj. 2 205,00 zł, a w okresie obowiązywania art. 92 ust. 3 Pswn łączna miesięczna kwota stypendium socjalnego i stypendium rektora dla najlepszych studentów nie była wyższa niż 38% wynagrodzenia profesora, tj. 2 435,80 zł.

W kontrolowanym okresie studenci Uczelni w treści każdego wniosku¹⁷ o przyznanie stypendium składali oświadczenie o niepobieraniu świadczeń pomocy materialnej na więcej niż jednym kierunku studiów, czym spełniono wymóg art. 184 ust. 7 Psw.

Zgodnie z art. 173 ust.1 pkt. 8 Psw oraz art. 86 ust. 1 pkt. 3 Pswn student mógł ubiegać się o pomoc materialną w formie zapomogi.

Zgodnie z art. 183 ust.1 Psw zapomoga mogła być przyznana studentowi, który z przyczyn losowych znalazł się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej, natomiast zgodnie z art. 90 Pswn zapomogę może otrzymać student, który znalazł się przejściowo w trudnej sytuacji życiowej.

Zgodnie z § 9 ust. 1 Regulaminu przyznawania pomocy materialnej studentom stanowiącego załącznik do zarządzenia nr 19/2016 Rektora Uczelni z dnia 8 grudnia 2016 r. w sprawie regulaminu przyznawania pomocy materialnej studentom w Akademii Polonijnej w Częstochowie – *Zapomoga może być przyznana studentowi, który z przyczyn losowych znalazł się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej, z powodu:*

- 1) *nieszczęśliwego wypadku,*
- 2) *poważnej choroby udokumentowanej zaświadczeniem lekarskim,*
- 3) *śmierci członka najbliższej rodziny,*
- 4) *kradzieży,*
- 5) *kłęski żywiołowej; np. powodzi, pożaru,*
- 6) *innych, które zdaniem Komisji Stypendialnej kwalifikują studenta do otrzymania zapomogi.*

Ponadto, zgodnie z § 9 ust. 2 ww. regulaminu, *zdarzenia losowe podane przez studenta muszą być udokumentowane potwierdzeniem właściwych organów (np. Policji, Straży Pożarnej, ZOZ, towarzystwa ubezpieczeniowego itp.).*

Natomiast zgodnie z § 23 ust. 3 Regulaminu przyznawania pomocy materialnej studentom, stanowiącego załącznik do zarządzenia nr 14/2019 Rektora Uczelni z dnia 4 lipca 2019 r. w sprawie regulaminu przyznawania pomocy materialnej studentom w Akademii Polonijnej w Częstochowie: *Przyznanie zapomogi, o której mowa w ust. 1, może mieć miejsce w sytuacji, która powoduje naruszenie podstawowych potrzeb bytowych studenta, w szczególności związanej z:*

- a) *nieszczęśliwym wypadkiem studenta;*
- b) *ciężką chorobą studenta;*

---

¹⁷ W trakcie czynności zbadano 197 wniosków w zakresie przestrzegania art. 184 ust. 7 Psw.

- c) śmiercią członka najbliższej rodziny studenta (ojciec, matka, brat, siostra, współmałżonek, dziecko własne);
- d) urodzeniem dziecka;
- e) kradzieżą na szkodę studenta;
- f) innym zdarzeniem losowym.

Zgodnie z § 23 ust. 4 ww. regulaminu wniosek o zapomogę z przyczyn, o których mowa w ust. 1 i ust. 3, student zobowiązany jest złożyć w roku kalendarzowym, w którym znalazł się przejściowo w trudnej sytuacji życiowej oraz udokumentować go odpowiednimi zaświadczeniami.

Z zapisów konta księgowego funduszu stypendialnego, 801-30 – Fundusz Styp MEN, wynika, iż:

- 1) w 2018 r. Uczelnia zaksięgowała zapomogi w wysokości 800,00 zł,
- 2) w 2019 r. Uczelnia zaksięgowała zapomogi w wysokości 212 042,00 zł.
- 3) w okresie od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia 31 sierpnia 2020 r. Uczelnia zaksięgowała zapomogi w wysokości 275 605,00 zł.

W związku ze stwierdzeniem w trakcie kontroli, iż w 2018 r. z tytułu zapomóg na pomocnicze rachunki bankowe Uczelni przekazano więcej środków, niż wynikało to z decyzji administracyjnych, Rektor Uczelni w dniu 9 listopada 2020 r. wyjaśnił: w 2018 r. Uczelnia w rzeczywistości wypłaciła zapomogę w kwocie 800,00 zł dla (...).

W 2018 r. roku Komisja Stypendialna wydała 1 decyzję w wysokości 800,00 zł przyznającą zapomogę. Z argumentacji złożonego wniosku o przyznanie zapomogi wynika, iż zła sytuacja materialna studenta spowodowana była wieloletnią chorobą syna. Komisja Stypendialna nie wezwwała studenta do złożenia dokumentów potwierdzających, iż znalazł się w danym okresie w trudnej sytuacji materialnej.

W trakcie kontroli analizie poddano 25 wniosków studentów o przyznanie zapomogi złożonych w 2019 r. oraz 25 wydanych na ich podstawie decyzji Komisji Stypendialnej, przyznających studentom zapomogi na łączną kwotę 212 042,00 zł. Z przedmiotowych wniosków wynika, że studenci w uzasadnieniach o przyznanie zapomogi wskazywali: długotrwałą chorobę studenta¹⁸, chorobę dziecka¹⁹, kradzież²⁰ lub wskazywali tylko, że są w trudnej sytuacji materialnej²¹. Ponadto wniosek o przyznanie zapomogi studenci argumentowali: narodzinami dziecka, wyjazdem na misję zagraniczną, utratą pracy, pożarem, oraz utratą sprzętu gospodarstwa domowego wskutek przepięcia elektrycznego²².

¹⁸ Argumenty przedstawione przez 12 studentów.

¹⁹ Argumenty przedstawione przez 2 studentów.

²⁰ Argumenty przedstawione przez 4 studentów.

²¹ Argumenty przedstawione przez 2 studentów.

²² Po jednym przypadku.

W 2020 r. roku Komisja Stypendialna wydała 47 decyzji, przyznających studentom zapomogę, na łączną kwotę 275 605,00 zł. Z przekazanych przez Uczelnię wniosków studentów wynika, że studenci w uzasadnieniach o przyznanie zapomogi wskazywali: chorobę studenta²³, chorobę członka rodziny²⁴ albo wskazywali tylko, że są w trudnej sytuacji materialnej²⁵. Ponadto, studenci, wnioski o przyznanie zapomogi argumentowali śmiercią członka rodziny²⁶, kradzieżą²⁷, pożarem²⁸ oraz brakiem stałego zatrudnienia²⁹.

W tym miejscu należy zauważyć, że studenci nie przedstawili stosownych dokumentów potwierdzających argumenty przedstawione we wnioskach. Analiza dokumentacji przekazanej przez Uczelnię wykazała ponadto, że Komisja Stypendialna nie wzywała studentów do złożenia dokumentów potwierdzających przedstawione we wnioskach studentów argumenty, czym naruszyła zapisy obowiązujących w Uczelni regulaminów przyznawania pomocy materialnej studentom.

Do dnia zakończenia czynności kontrolnych Rektor Uczelni nie wyjaśnił dlaczego Komisja Stypendialna przyznając zapomogi nie wzywała studentów do złożenia dokumentów potwierdzających, iż znaleźli się w danym okresie w trudnej sytuacji materialnej.

W toku kontroli ustalono, że w 2019 r. Uczelnia przyznała studentom zapomogi w wysokości:

- 500,00 zł - jednemu studentowi,
- 4 200,00 zł - jednemu studentowi,
- 4 700,00 zł - dwóm studentom,
- 5 000,00 zł - dwóm studentom,
- 5 442,00 zł - jednemu studentowi,
- 9 500,00 zł - jednemu studentowi,
- 10 000,00 zł - szesnastu studentom,
- 13 000,00 zł - jednemu studentowi.

W okresie od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia 31 sierpnia 2020 r. Uczelnia przyznała studentom zapomogi w wysokości:

- 500,00 zł - jednemu studentowi,
- 1 000,00 zł - jednemu studentowi,
- 1 055,00 zł - jednemu studentowi,
- 1 500,00 zł - jednemu studentowi,
- 1 800,00 zł - sześciu studentom,

²³ Argumenty przedstawione przez 27 studentów.

²⁴ Argumenty przedstawione przez 3 studentów.

²⁵ Argument przedstawiony przez 1 studenta.

²⁶ Argument przedstawiony przez 1 studenta.

²⁷ Argumenty przedstawione przez 11 studentów.

²⁸ Argument przedstawiony przez 1 studenta.

²⁹ Argumenty przedstawione przez 3 studentów.

- 2 000,00 zł - pięciu studentom,
- 2 100,00 zł - trzem studentom,
- 2 600,00 zł - jednemu studentowi,
- 2 700,00 zł - jednemu studentowi,
- 3 000,00 zł - jednemu studentowi,
- 4 000,00 zł - dwóm studentom,
- 4050,00 zł - jednemu studentowi,
- 4 100,00 zł - jednemu studentowi,
- 10 000,00 zł - dwudziestu dwóm studentom.

W tym miejscu warto zauważyć, że zapomogi były przyznawane w kwotach znacznie przewyższających średnie wysokości tych świadczeń w skali kraju wg GUS³⁰, np. w kwocie 10 000,00 zł (średnia wg GUS – 1 101,0 zł).

Przyznawanie w Uczelni zapomóg miało miejsce z naruszeniem przepisów art. 183 Psw i art. 90 Pswn a także regulaminów przyznawania pomocy materialnej i świadczeń dla studentów obowiązujących w Uczelni, gdyż wnioskodawcy nie udowadniali swojej przejściowej trudnej sytuacji materialnej lub życiowej.

W okresie objętym kontrolą Uczelnia przyznawała zapomogi studentom, nie stwierdzono przypadków przyznania zapomogi częściej niż dwa razy w roku akademickim. Powyższe świadczy o realizacji art. 183 Psw ust. 2 oraz art. 92 ust. 2 Pswn.

Wypłacanie środków finansowych

Zgodnie z art. 184 ust. 3 Psw oraz art. 92 ust. 1 Pswn stypendia powinny być wypłacane co miesiąc.

W oparciu o zgromadzoną w toku kontroli dokumentację, w tym historię operacji na rachunkach stypendialnych służących do gromadzenia środków dotacji ustalono, że Uczelnia nie realizowała wypłat stypendiów na rachunki bankowe, których posiadaczami byłiby studenci, a jedynie przekazywała środki dotacji na pomocnicze rachunki bankowe prowadzone w

, których posiadaczem była Uczelnia.

Rektor Uczelni w wyjaśnieniach z dnia 24 sierpnia 2020 r. wskazał, iż stypendia przyznane dla poszczególnych studentów były przelane na *indywidualne konta studenckie*, następnie z tego konta stypendia były przelewane na wskazane konta bankowe studentów. Do powyższych wyjaśnień nie zostały jednak przedstawione żadne dokumenty źródłowe, potwierdzające okoliczności podniesione przez Rektora.

³⁰ Dane o średnich wysokościach świadczeń pochodzą z publikacji GUS „Szkoły wyższe i ich finanse w 2018 r.”.

W wiadomości elektronicznej z dnia 3 września 2020 r. Pan

wyjaśnił, że *przyznane stypendium dawało możliwość wyboru sposobu wypłaty świadczeń studentom na podstawie składanego wniosku:*

- 1) *wypłaty świadczeń na konto osobiste;*
- 2) *wypłaty świadczeń z funduszu pomocy materialnej na poczet czesnego i usług edukacyjnych;*
- 3) *w przypadku wystąpienia zaległości w płatności na rzecz uczelni zaliczenia świadczeń z funduszu pomocy materialnej na poczet czesnego i usług edukacyjnych.*

Z uwagi na to, że analiza treści wniosków składanych przez studentów nie pozwoliła potwierdzić uzyskania zgody studentów na zaliczenie stypendium na poczet pokrycia kosztów studiów (czesnego), pismem z dnia 4 września 2020 r. zwrócono się do Uczelni o przekazanie stosownych dokumentów w tym zakresie. Ponadto zwrócono się o wskazanie, na jakiej podstawie przyznane stypendium było zaliczane na poczet zaległości kosztów studiów. Odpowiedzi na ww. pismo Rektor udzielił w dniu 10 września 2020 r. wskazując, iż przyznane stypendium dawało możliwość wyboru sposobu wypłaty świadczeń studentom na podstawie składanego wniosku. Przedmiotowe wnioski zostały przekazane kontrolującym w dniu 11 września 2020 r.

W tym miejscu należy zauważyć, że przedłożone przez Uczelnię *Wnioski o sposobie wypłaty świadczeń z funduszu pomocy materialnej* zawierały jedynie podpis pracownika Uczelni wraz z adnotacją o przyjęciu wniosku oraz pieczęć Uczelni, nie zawierały natomiast daty ich sporządzenia oraz podpisu studenta. W związku z powyższym, na ich podstawie nie można stwierdzić, że student wyraził zgodę na wypłacanie stypendiów na rachunek bankowy Uczelni.

Pismem z dnia 4 lutego 2021 r. zwrócono się o przedstawienie umów zawartych pomiędzy Uczelnią a _____ oraz upoważnień dla studentów do dysponowania środkami (bądź innego dokumentu, z którego by wynikało, że student jest dysponentem środków znajdujących się na rachunku), znajdującymi się na rachunkach wymienionych w załączniku do niniejszego dokumentu oraz historii tych rachunków bankowych. Ponadto zwrócono się o udzielenie informacji, jakie czynności podejmowała Uczelnia w przypadku niepodjęcia środków finansowych przez studentów.

W odpowiedzi na powyższe pismo, w dniu 9 lutego 2021 r. Rektor Uczelni przekazał: wniosek o otwarcie kolejnego rachunku bankowego z dnia 10 czerwca 2015 r. (tylko jeden), z którego wynika, że wyłącznie Uczelnia jest posiadaczem tego rachunku pomocniczego oraz wzór wezwania do zapłaty. Nie zostały natomiast przekazane upoważnienia dla studentów do dysponowania środkami znajdującymi się na pomocniczych rachunkach bankowych wraz z historią tych rachunków. Pismem z dnia 15 kwietnia 2021 r. Rektor Uczelni wyjaśnił, że *indywidualne wirtualne numery rachunków bankowych studentów* otwierane były bez dyspozycji, automatycznie dla każdego studenta.

Uczelnia nie przedstawiła historii pomocniczych rachunków bankowych potwierdzających, że jakiegokolwiek środki finansowe zostały przekazane na prywatne rachunki bankowe studentów.

W trakcie kontroli zwrócono się do studentów Uczelni o wskazanie, czy w okresie objętym kontrolą składali wnioski o przyznanie zapomogi oraz czy są posiadaczem rachunku bankowego, na który zostały przekazane środki funduszu pomocy materialnej. W wyniku powyższego studenci Uczelni oświadczyli, m.in. że:

- 1. W odpowiedzi na Pana pismo z dnia 28.01.2021 r. w sprawie wyjaśnień dotyczących kontroli w Akademii Polonijnej oświadczam, iż w roku akademickim (...) składałam wniosek o zapomogę w formie stypendium socjalnego. Otrzymałam decyzję 01.10.2018 r., oraz przelew środków na konto studenta. Rachunek bankowy o numerze (...) jest rachunkiem bankowym uczelni, jest to rachunek przyporządkowany mojej osobie w celu regulowania zobowiązań za czesne.*
- 2. Witam. W odniesieniu do listu otrzymanego 02.02.2021 r.. chciałam poinformować, że wskazany numer konta bankowego (...) oraz (...) nie są moimi numerami kont. Moje konto to (...). Przy składaniu wniosku o zapomogę oraz stypendium socjalne uczelnia kazała wpisać uczelniany numer konta bankowego. Nie mam żadnego dostępu do zapomogi oraz stypendium socjalnego. (...) kierowałam swoją prośbę o przesłanie stypendium socjalnego na moje konto bankowe i nie dostałam żadnej odpowiedzi, jedyne co to uczelnia automatycznie odciąga co miesiąc sumę w wysokości (...) na poczet czesnego z moich zgromadzonych środków.*
- 3. Odnosząc się do listu, który otrzymałam do rąk własnych 02.02.2021 r., pragnę złożyć wyjaśnienia dotyczące Akademii Polonijnej w Częstochowie. Owszem, składałam wniosek o przyznanie zapomogi. Nie otrzymałam żadnej informacji zwrotnej odnośnie jej rozpatrzenia. Nie otrzymałam również zapomogi naukowej. Wniosek o przyznanie zapomogi składałam kilkakrotnie, na różnych arkuszach według zaleceń z Dziekanatu, dlatego też nie pamiętam dokładnie w jaki sposób je wypełniała, nie pamiętam szczegółów. Numer podany w liście nie jest moim numerem konta. Jeśli podawałam numer konta to na pewno był to mój numer, którego używam od kilku lat w banku (...). Nie ubiegałam się o inne świadczenia z funduszu pomocy materialnej dla studentów.*
- 4. Tak składałam wniosek o zapomogę w związku z (...). Zapomoga nie wpłynęła na moje konto osobiste które podałam we wniosku. Rachunek założyła mi uczelnia podała przy rekrutacji i zapisała w umowie z uczelnią na to konto mam przekazywać opłaty. Opłaty też nie zgodne z propozycjami przedstawionymi przez uczelnię, ponieważ miała być zniżka na kartę dużej rodziny której nie ma. W wniosku podawałam osobiste konto a nie konto uczelniane nie otrzymałam żadnej decyzji zwrotnej.*
- 5. Nie jestem dokładnie w stanie wskazać terminu wpływu zapomogi, ponieważ Akademia Polonijna utworzyła dla mnie wirtualne konto, do którego nie mam dostępu i nie mam też możliwości weryfikacji kiedy co jest wpłacane i pobierane z tego konta (powiedziano mi, że*

taka jest procedura na tej Uczelni). Nie jestem posiadaczem rachunku bankowego o numerze (...) prowadzonym w ..., jest to rachunek, którego posiadaczem jest Uczelnia. W żadnym z wniosków składanych na Uczelni nigdy nie podałam wyżej wymienionego konta. Sama jestem właścicielem konta tylko i wyłącznie w (...). Dla potwierdzenia dołączam skany dokumentów, które wysyłałam do Akademii Polonijnej. Na 1szej stronie każdego z nich widnieje moje prywatne konto. W latach 2019/2020 starałam się (...) o świadczenia z funduszu pomocy materialnej dla studentów. Będąc osobiście na Uczelni zapytałam dlaczego nie otrzymuję środków na moje konto, odpowiedziano mi, że tak to funkcjonuje na Akademii Polonijnej.

6. Tak w roku akademickim 2019/2020 składałem wniosek o zapomogę. Wpływ zapomogi na rachunek bankowy, którego jestem posiadaczem (konto wygenerowane przez uczelnie do opłat czesnego) nastąpiło (...). Jest to numer rachunku bankowego wygenerowanego przez Uczelnie w celu rozliczeń wpłat za czesne podczas studiowania na Uczelni. Kiedy rozpoczynałem studia, Uczelnia wygenerowała mi numer rachunku bankowego, służącego do nanoszenia oraz rozliczenia opłat związanych ze studiowaniem. Jeżeli chodzi o wyjaśnienia dot. wygenerowania tego konta, w tej sprawie proszę kontaktować się z Uczelnią.
7. Potwierdzam, iż w roku akademickim 2019/2020 składałam wniosek o przyznanie zapomogi. Nie jestem posiadaczem rachunku bankowego o numerze (...) W złożonym wniosku podałam osobisty numer konta bankowego, na który zapomoga nie wpłynęła.
8. Potwierdzam, że w roku akademickim 2019/2020 składałam wniosek o przyznanie zapomogi. Nie jestem posiadaczem rachunku bankowego nr (...). A tym samym nie wyrażałam zgody na przekazanie jakichkolwiek środków na ten rachunek. Nie otrzymałam zapomogi i tym samym żadna kwota nie wpłynęła na mój rachunek bankowy nr (...).

Ponadto, należy zauważyć, iż jedna ze studentek Uczelni złożyła oświadczenie o treści: *Tak składałam wniosek o stypendium socjalne. Do tej pory nie otrzymałam wszystkich decyzji. Nie, fundusze nie były przesyłane regularnie co miesiąc, uczelnia w ogóle nie przysyłała pieniędzy na moje konto prywatne, które wskazywałam w załączniku do stypendium (zał. Nr 8), tylko na wirtualne konto uczelni, przelewy na owe kwoty były wykonywane „różnie”. Pomimo ukończenia szkoły nie otrzymałam należytego stypendium za kilka miesięcy. Podane konto nie jest moim kontem prywatnym, to indywidualny numer konta studenta który otrzymałam od uczelni i na to konto miałam przelewać opłaty za czesne. Przez okres dwóch lat studiów magisterskich składałam podanie o stypendium socjalne, kilkakrotnie, przysyłając wypełnione załączniki wymagane przez uczelnię. Pod koniec roku 2019 uczelnia zmieniła załączniki i otrzymałam informację z dziekanatu ze uczelnia od tej pory będzie przelewać pieniądze na uczelniane konto studenta - i takie należy podać w nowych załącznikach, nie było innej możliwości, np.: podania mojego prywatnego konta. Co doprowadziło do sytuacji że tak naprawdę nie wiedziałam jaki jest*

—	,
—	,
—	,
—	,

Podsumowując należy zauważyć, że wszystkie wskazane powyżej rachunki bankowe oraz rachunki bankowe wymienione w załączniku do niniejszego dokumentu, prowadzone były w Banku Millennium Spółka Akcyjna³¹. W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że powyższe rachunki bankowe stanowią rachunki pomocnicze Uczelni do podstawowego rachunku bankowego prowadzonego w ww. banku. Uczelnia nie przekazała dowodów potwierdzających dokonanie wypłat na rachunki bankowe, których posiadaczami byłiby studenci.

Mając na uwadze ustalenia, dotyczące braku wypłat stypendiów i zapomóg studentom należy uznać, iż środki finansowe w łącznej wysokości 1 934 282,40 zł, przekazane Uczelni w ramach dotacji, zostały wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem³², określonym w art. 94 ust. 4 Psw oraz w art. 365 pkt 3 Pswn, tj.:

1. W 2018 r.:

- w wysokości 800,00 zł z naruszeniem art. 183 ust. 1 Psw,
- wysokości 680 135,40 zł z naruszeniem art. 184 ust. 3 Psw.

2. W 2019 r.:

- w wysokości 212 042,00 zł z naruszeniem z art. 183 ust. 1 Psw oraz art. 90 Pswn,
- w 2019 r. w łącznej wysokości 615 500,00 zł z naruszeniem art. 184 ust. 3 Psw oraz art. 92 ust. 1 Pswn.

3. W 2020 r.:

- w wysokości 275 605,00 zł z naruszeniem z art. 90 Pswn.
- w wysokości 150 200,00 zł zostały wykorzystane z naruszeniem art. 92 ust. 1 Pswn.

Biorąc pod uwagę art. 169 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³³ (dalej: ustawa o finansach publicznych) oraz art. 103 ust. 8 Psw w związku z art. 238 ust. 5 Pwu-Pswn i art. 412 ust. 3 Pswn powyższe środki finansowe powinny zostać zwrócone do funduszu stypendialnego ze środków finansowych Uczelni innych niż pochodzące z subwencji lub dotacji z budżetu państwa

³¹ <https://ewib.nbp.pl/faces/pages/stronaGlowna.xhtml>, dostęp w dniu 17 grudnia 2020 r.

³² Na podstawie przekazanych do kontroli historii rachunków bankowych.

³³ Dz.U. z 2021 r. poz. 305

Zgodnie z art. 103 ust. 4 Psw środki funduszu pomocy materialnej dla studentów i doktorantów w części, o której mowa w ust. 2 pkt 2-4³⁴ ww. przepisu, przeznaczano się na pokrycie kosztów utrzymania domów i stołówek studenckich, w tym na wynagrodzenia pracowników zatrudnionych w tych domach i stołówkach studenckich, oraz na odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych dla tych pracowników.

Zgodnie z przekazanym sprawozdaniem, w 2018 r. Uczelnia poniosła koszty utrzymania stołówki studenckiej w wysokości 49 200,00 zł, w tym:

- wynagrodzenia - 9 300,00 zł,
- składki na ubezpieczanie społeczne i fundusz pracy - 1 700,00 zł,
- remonty i modernizację stołówki studenckiej - 38 200,00 zł.

Analiza powyższych dokumentów wykazała, że środki finansowe związane z utrzymaniem stołówki studenckiej w 2018 r. zostały wykorzystane zgodnie z art. 103 ust. 4 Psw.

W 2018 r. Uczelnia wydatkowała ze środków dotacji na prowizje bankowe oraz artykuły biurowe kwotę 1 364,60 zł. Powyższe zgodne było z art. 103 ust. 6 Psw, który stanowił, iż Uczelnia mogła przeznaczyć część dotacji na zadania związane z bezzwrotną pomocą materialną dla studentów i doktorantów, w wysokości nieprzekraczającej w danym roku budżetowym 0,2%, na pokrywanie ponoszonych przez uczelnię kosztów realizacji zadań związanych z przyznawaniem i wypłacaniem stypendiów i zapomóg dla studentów i doktorantów.

W 2019 r. Uczelnia wydatkowała ze środków dotacji na artykuły biurowe kwotę 1 658,00 zł. Powyższe zgodne było z art. 413 Psw, który stanowi że uczelnia niepubliczna może przeznaczyć w danym roku budżetowym nie więcej niż 0,2% dotacji przyznanych ze środków finansowych na pokrywanie kosztów realizacji zadań związanych z przyznawaniem i wypłacaniem stypendiów.

Od dnia 1 stycznia 2020 r. do dnia 31 sierpnia 2020 r. na pokrycie kosztów realizacji zadań związanych z przyznawaniem i wypłacaniem stypendiów Uczelnia wydatkowała środki dotacji w wysokości 995,00 zł. Zgodnie z art. 413 Psw Uczelnia niepubliczna może przeznaczyć w danym roku budżetowym nie więcej niż 0,2% dotacji przyznanych ze środków finansowych, o których mowa w art. 365 pkt 3 Psw, na pokrywanie kosztów realizacji zadań związanych z przyznawaniem i wypłacaniem świadczeń, o których mowa w art. 86 ust. 1 pkt 1-4 Psw. Biorąc pod uwagę, że na 2020 r. Uczelni zostały przyznane środki finansowe w wysokości 426 800,00 zł, Uczelnia mogła przeznaczyć na pokrycie ww. kosztów kwotę 853,60 zł. W związku z powyższym należy uznać, że środki w wysokości 141,40 zł zostały wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem.

---

³⁴ M.in. przychody z tytułu opłat za korzystanie ze stołówki studenckiej.

Biorąc pod uwagę art. 169 ust. 1 ustawy o finansach publicznych oraz art. 412 ust. 3 Pswn ww. środki finansowe powinny zostać zwrócone do funduszu stypendialnego ze środków finansowych Uczelni innych niż pochodzące z subwencji lub dotacji z budżetu państwa.

Ogólnopolski wykaz studentów

Zgodnie z art. 170c ust. 1 Psw Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego prowadził ogólnopolski wykaz studentów, z wyłączeniem studentów uczelni wojskowych będących żołnierzami. Zgodnie z ust. 2 pkt. 9 ww. przepisu w wykazie zamieszcza się m.in. rodzaj przyznanych świadczeń pomocy materialnej. Powyższe dane wprowadzają do Systemu POL-on rektorzy uczelni otrzymujących dotacje i inne środki z budżetu państwa.

Zgodnie z art. 342 ust. 3 pkt. 2 Pswn, System POL-on obejmuje m.in. bazy danych dotyczące wykazu studentów. Zgodnie z art. 344 ust. 1 pkt 10 Pswn powyższy wykaz studentów obejmuje m.in. rodzaj przyznanych świadczeń, o których mowa w art. 86 ust. 1 pkt 1-4 Pswn. Dane te, zgodnie z ust. 2 ww. przepisu, wprowadzają do Systemu POL-on rektorzy uczelni otrzymujących subwencje, dotacje i inne środki z budżetu państwa.

Zarówno w 2018 r. jak i w 2019 r. komisje stypendialne wydały po 118 decyzji³⁵ przyznających stypendia i zapomogi. Analiza danych zawartych w Systemie POL-on wykazała, iż Rektor Uczelni w 2018 wprowadził dane 94 studentów, a w 2019 r. tylko 5 studentów, którzy otrzymali świadczenia z funduszu pomocy materialnej dla studentów i doktorantów.

W związku z powyższym w dniu 10 września 2020 r. Rektor Uczelni wyjaśnił: *powodem braku zapisów w systemie POL-on studentów, którzy otrzymali stypendia w latach 2018 i 2019 była migracja systemu POL-on wersja 1.0 do wersji POL-on wersja 2.0 prowadzona przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, której proces do dnia dzisiejszego nie jest zakończony.*

Ponadto, pismem z dnia 21 września 2021 r. Rektor Uczelni wyjaśnił: *Pierwsze zgłoszenia dotyczące problemów z migracją danych wystosowała [Uczelnia] bowiem do stosownego podmiotu już 15.01.2020 r. Od tego czasu zgłoszenia takie były ponawiane co najmniej kilkanaście razy i to w różnej formie (poprzez dostępne formularze, telefonicznie, a nawet w formie pisemnej – vide pismo z 12.11.2020 r.). Mimo to do chwili obecnej system POL-on 2.0 nie zawiera kompletnej bazy studentów, a uczelnia nie ma możliwości podjęcia w tym zakresie żadnych działań. Co znamienne Akademia Polonijna w Częstochowie zdaje się nie być odosobniona w tym zakresie na co wskazuje m.in. komunikat wystosowany w Systemie POL-on.*

Biorąc pod uwagę powyższe wyjaśnienia oraz przedstawione dowody w postaci zestawienia zgłoszeń serwisowych w Systemie POL-on o udzielenie wsparcia do Ośrodka Przetwarzania

---

³⁵ Ilość decyzji przekazana podczas czynności kontrolnych.

Informacji – PIB należy uznać, że problemy z prawidłowym importem danych do Systemu POL-on 2.0 wynikały z przyczyn technicznych.

3.8 Gromadzenie środków dotacji MNiSW na odrębnym rachunku bankowym.

W 2018 r. Uczelnia nie gromadziła środków dotacji na wyodrębnionym rachunku bankowym, czym naruszyła art. 92 ust. 3 Psw.

Od 2019 r. Uczelnia nie gromadziła środków dotacji na rachunku stypendialnym prowadzonym w _____, czym naruszyła art. 419 ust. 1 Psw.

Działalność Uczelni w tym zakresie ocenia się negatywnie.

Zgodnie z art. 94 ust. 4 Psw uczelnia niepubliczna otrzymywała m.in. dotację na zadania związane z bezzwrotną pomocą materialną dla studentów i doktorantów, w zakresie określonym w art. 173 ust. 1 Psw. Środki dotacji przekazywanej przez MNiSW na pomoc materialną dla studentów powinny być gromadzone na wyodrębnionym rachunku bankowym (art. 92 ust. 3 Psw).

Z analizy przedłożonych dokumentów źródłowych wynika, że w 2018 r. Uczelnia środki dotacji przekazywała na rachunek dedykowany do „obsługi” funduszu pomocy materialnej dla studentów, tj.:

- do dnia 26 czerwca 2018 r. na rachunek bankowy prowadzony w _____ nr _____,
- od dnia 27 czerwca 2018 r. do dnia 31 grudnia 2018 r. na rachunek bankowy prowadzony w _____ nr _____.

Od 1 stycznia 2019 r. Ministerstwo przekazywało przyznaną Uczelni dotację na rachunek stypendialny prowadzony w _____ nr _____.

Biorąc pod uwagę ustalenia w zakresie niewypłacania świadczeń pomocy materialnej studentom opisane w punkcie 3.7 niniejszego dokumentu, stwierdzić należy, że *de facto* Uczelnia nie gromadziła środków na wyodrębnionym rachunku bankowym, ponieważ transferowała środki dotacji na rachunki pomocnicze Uczelni prowadzone w _____. Powyższym działaniem naruszono art. 92 ust. 3 Psw oraz art. 419 ust. 1 Psw.

3.9 Przekazanie do 15 stycznia 2019 r. niewykorzystanych środków finansowych zgromadzonych na rachunku funduszu stypendialnego, o którym mowa w art. 412 Pswn, na rachunek bankowy prowadzony w BGK.

Saldo końcowe rachunku bankowego dedykowanego do obsługi funduszu stypendialnego oraz saldo konta analitycznego 801-30 Fundusz styp MEN na koniec 2018 r. wyniosło 0,00 zł.

W związku z powyższy nie dokonano oceny ww. obszaru.

Na podstawie art. 243 ust. 1 pkt 1 Pwu-Pswn uczelnie niepubliczne miały obowiązek przekazać do dnia 15 stycznia 2019 r. środki finansowe zgromadzone na rachunkach funduszy stypendialnych na rachunki bankowe prowadzone, zgodnie z art. 419 Pswn, w BGK.

W 2018 r. Uczelnia do „obsługi” funduszu pomocy materialnej dla studentów korzystała:

- do dnia 26 czerwca 2018 r. z rachunku bankowego prowadzonego w
nr
- od dnia 27 czerwca 2018 r. do dnia 31 grudnia 2018 r. z rachunku bankowego prowadzonego
w nr

Analiza historii rachunku bankowego prowadzonego w . wykazała saldo na dzień 31 grudnia 2018 r. w wysokości 0,00 zł.

Saldo konta analitycznego 801-30 Fundusz styp MEN na koniec 2018 r. wyniosło 0,00 zł.

W związku z powyższym w przypadku Akademii Polonijnej w Częstochowie przepis art. 243 ust. 1 pkt 1 Pwu-Pswn nie ma zastosowania.

3.10 Podział dotacji i przyznawanie stypendiów zgodnie z art. 174 Psw oraz art. 414 Pswn oraz art. 91 ust. 3 Pswn.

Rektor Uczelni dokonał podziału dotacji w porozumieniu z uczelnianym organem samorządu studenckiego zgodnie z art. 174 ust. 2 Psw oraz art. 414 ust. 1 Pswn.

Podział dotacji dokonany przez Rektora Uczelni zgodny był z art. 174 ust. 4 Psw oraz z art. 414 ust. 3 Pswn.

W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że środki przeznaczone w 2018 r. na stypendia rektora dla najlepszych studentów na dwóch kierunkach studiów przyznawane były w liczbie większej niż 10% liczby studentów każdego z tych kierunków studiów prowadzonych

w uczelni, co stanowiło naruszenie art. 174 ust. 4 Psw. W pozostałym zakresie powyższy przepis był przestrzegany.

Stypendia rektora dla najlepszych studentów w 2019 r. przyznane były zgodnie z art. 91 ust. 3 Psw i art. 414 ust. 3 Psw.

Działalność Uczelni w ww. obszarze ocenia się pozytywnie z nieprawidłowościami.

W kontrolowanym okresie Rektor Uczelni w porozumieniu z Samorządem Studentów Akademii Polonijnej w Częstochowie dokonał formalnego podziału środków publicznych na poszczególne formy świadczeń pomocy materialnej,:

- zarządzeniem nr 26/2017 z dnia 15 grudnia 2017 r. na rok 2018 r.
- zarządzeniem nr 20/2018 z dnia 6 grudnia 2018 r. na rok 2019 r.
- zarządzeniem nr 1B/2020 z dnia 29 stycznia 2020 r. na rok 2020 r.

Powyższe działanie zgodne było z art. 174 ust. 2 Psw oraz art. 414 ust. 1 Psw, który stanowi, że Rektor w porozumieniu z uczelnianym organem samorządu studenckiego i uczelnianym organem samorządu doktorantów dokonuje podziału dotacji.

Zgodnie z § 3 ust. 2 Regulaminu przyznawania pomocy materialnej studentom stanowiącego załącznik do zarządzenia nr 19/2016 Rektora Uczelni z dnia 8 grudnia 2016 r. w sprawie regulaminu przyznawania pomocy materialnej studentom w Akademii Polonijnej w Częstochowie, Prorektor w porozumieniu z Samorządem Studentów AP:

- dokonuje podziału środków na poszczególne kierunki,
- ustala próg dochodu na osobę w rodzinie studenta uprawniającego do ubiegania się o świadczenia, o których mowa w § 1 pkt 1³⁶,
- ustala wysokość stawek stypendium socjalnego – w zależności od dochodu,
- ustala wysokość stawek stypendium specjalnego dla osób niepełnosprawnych – w zależności od stopnia niepełnosprawności.

Zgodnie z § 3 ust. 3 Regulaminu progi dochodu i stopnie niepełnosprawności wraz z odpowiadającymi im stawkami stypendiów, o których mowa powyżej określa zarządzenie Rektora Uczelni.

Zgodnie z § 6 ust. 1 Regulaminu przyznawania pomocy materialnej studentom stanowiącego załącznik do zarządzenia nr 14/2019 Rektora Uczelni z dnia 4 lipca 2019 r. w sprawie regulaminu przyznawania pomocy materialnej studentom w Akademii Polonijnej w Częstochowie wysokość świadczeń, o których mowa w § 2 ust. 1 lit. a, b, d³⁷ ustala komisja stypendialna w formie uchwały w porozumieniu z Rektorem lub Pełnomocnikiem Rektora.

---

³⁶ Stypendium socjalne

³⁷ Stypendium socjalne, stypendium dla osób niepełnosprawnych, stypendium rektora dla najlepszych studentów

Zarządzeniem nr 20/2016 Rektora Uczelni z dnia 8 grudnia 2016 r. w sprawie wysokości stawek stypendiów oraz progów dochodu uprawniającego do ubiegania się o stypendium w roku akademickim 2017/2018 określono wysokość:

- dochodu uprawniającego studenta do ubiegania się o stypendium socjalne na kwotę 1 000,00 zł,
- stypendium socjalnego na kwotę 800,00 zł,
- zwiększonego stypendium socjalnego z tytułu zamieszkania w domu studenckim na kwotę 1 000,00 zł,
- stypendium specjalnego dla osób niepełnosprawnych na miesięczną kwotę 1 000,00 zł.

Zarządzeniem nr 15B/2018 Rektora Uczelni z dnia 16 października 2018 r. w sprawie wysokości stawek stypendiów oraz progów dochodu uprawniającego do ubiegania się o stypendium w roku akademickim 2018/2019 określono wysokość:

- dochodu uprawniającego studenta do ubiegania się o stypendium socjalne na kwotę 1 000,00 zł,
- stypendium socjalnego na kwotę 800,00 zł,
- zwiększonego stypendium socjalnego z tytułu zamieszkania w domu studenckim na kwotę 1 000,00 zł,
- stypendium specjalnego dla osób niepełnosprawnych na miesięczną kwotę 1 000,00 zł.

Zarządzeniem nr 14A/2019 Rektora Uczelni z dnia 4 lipca 2019 r. w sprawie wysokości stawek stypendiów oraz progów dochodu uprawniającego do ubiegania się o stypendium w roku akademickim 2019/2020 określono wysokość:

- dochodu uprawniającego studenta do ubiegania się o stypendium socjalne na kwotę 1 050,00 zł,
- stypendium socjalnego na kwotę 900,00 zł,
- zwiększonego stypendium socjalnego z tytułu zamieszkania w domu studenckim na kwotę 1 000,00 zł,
- stypendium dla osób niepełnosprawnych na miesięczną kwotę 1 200,00 zł.

Do dnia zakończenia czynności kontrolnych Uczelnia nie przedstawiła dokumentu, z którego by wynikało, że w badanym okresie ustalono stawki stypendium socjalnego w zależności od dochodu oraz wysokość stypendium dla osób niepełnosprawnych w zależności od stopnia niepełnosprawności. W tym miejscu należy zauważyć, że komisje stypendialne przyznając stypendia nie stosowały stawek określonych w ww. zarządzeniach.

Powyższe działanie naruszyło regulacje wewnętrzne Uczelni w zakresie pomocy materialnej dla studentów, bowiem zgodnie z § 3 ust. 2 Regulaminu przyznawania pomocy materialnej studentom stanowiącego załącznik do zarządzenia nr 19/2016 Rektora Uczelni z dnia 8 grudnia 2016 r.

w sprawie regulaminu przyznawania pomocy materialnej studentom w Akademii Polonijnej w Częstochowie – Prorektor w porozumieniu z Samorządem Studentów AP ustala wysokość stawek stypendium socjalnego – w zależności od dochodu oraz ustala wysokość stawek stypendium specjalnego dla osób niepełnosprawnych – w zależności od stopnia niepełnosprawności.

Zgodnie z dokonany podziałem środki przeznaczone w danym roku na stypendia rektora dla najlepszych studentów stanowiły 2018 r. 53%, a w 2019 r. 33% środków przeznaczonych łącznie w danym roku na stypendia rektora, stypendia socjalne oraz zapomogi (dane w zł).

Rok	Stypendium rektora dla najlepszych studentów, stypendia socjalne oraz zapomogi razem	Stypendium rektora dla najlepszych studentów	
		kwota	%
2018	505 300,00	269 300,00	53,30
2019	671 542,00	219 500,00	32,69

Powyższe zgodne było z art. 174 ust. 4 Psw oraz z art. 414 ust. 3 Psw.

W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że stypendia rektora dla najlepszych studentów w 2018 r. zostały przyznane na dwóch kierunkach, tj. na *Filologii* oraz *Pracy socjalnej* w liczbie większej niż 10% liczby studentów każdego z tych kierunków studiów prowadzonych w Uczelni, co przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 1. Liczba studentów wykazanych przez Uczelnię otrzymujących stypendium rektora na poszczególnych kierunkach studiów w latach 2018-2019 wg. stanu na dzień 30 listopada 2018 r. i na dzień 31 grudnia 2019 r..

Kierunek	Liczba studentów	Liczba studentów otrzymujących stypendium rektora	Liczba studentów otrzymujących stypendium rektora	
			2018 r.	2019 r.
Administracja	33	0	47	0
Biotechnologia	22	1	38	0
Ekonomia	607	16	941	29
Filologia	30	8	35	0
Fizjoterapia	9	0	3	0
Pielęgniarstwo	503	35	349	12
Praca socjalna	7	2	24	1
Prawo w biznesie	3	1	116	0
Prawo	-	-	11	0
Politologia	-	-	17	0
Fizjologia	-	-	9	0

Powyższe działanie Uczelni było niezgodne z art. 174 ust. 4 Psw.

3.11 Wydawanie decyzji administracyjnych w sprawach przyznawania studentom stypendiów.

Składy komisji stypendialnych powołanych w okresie objętym kontrolą zgodne były z art. 177 ust. 3 Psw oraz art. 86 ust. 3 Pswn

Decyzje administracyjne wydane zostały przez Komisję Stypendialną z przekroczeniem terminów wynikających z art. 35 § 3 Kpa, przy jednoczesnym nie zawiadomieniu studentów o przyczynie zwłoki, co stanowi naruszenie art. 35 § 3 oraz art. 36 § 1 Kpa. Ponadto, powyższe decyzje zostały wydane w formie papierowej, nie przedstawiono jednak dowodu doręczenia decyzji za pokwitowaniem co stanowi naruszenie art. 39 Kpa. Powyższe zaniechanie jest szczególnie istotne w kontekście przekazywania środków ze stypendiów oraz zapomóg na rachunki pomocnicze w _____, których właścicielem jest Uczelnia.

W związku z powyższym działalność Uczelni w tym zakresie ocenia się negatywnie.

Za powstałe nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Rektor Uczelni oraz Komisja Stypendialna.

Zgodnie z art. 175 ust. 1 i 2 Psw świadczenia pomocy materialnej przyznawane są na wniosek studenta.

Szczegółowe zasady dotyczące przyznawania świadczeń pomocy materialnej w badanym okresie zostały określone w *Regulaminie przyznawania pomocy materialnej studentom w Akademii Polonijnej w Częstochowie* wprowadzonego Zarządzeniem nr 1 Rektora Uczelni z dnia 8 grudnia 2016 r. oraz w *Regulaminie świadczeń pomocy materialnej* wprowadzonym Zarządzeniem nr 14/2019 Rektora Uczelni z dnia 4 lipca 2019 r.

Jak wynika z § 2 ust. 1 Regulaminu wprowadzonego w 2016 r., *Świadczenia, o których mowa w § 1 pkt. 1-4³⁸, przyznawane są przez Komisję Stypendialną na wniosek studenta.*

Zgodnie z § 6 ust. 1 Regulaminu wprowadzonego w 2019 r., *decyzje w sprawach przyznawania świadczeń, o których mowa w § 2 ust. 1³⁹, podejmowane są przez KS⁴⁰.*

Zgodnie z art. 177 ust. 3 Psw oraz art. 86 ust. 3 Pswn studenci powinni stanowić większość składu komisji.

W okresie objętym kontrolą Rektor Uczelni powołał:

- Zarządzeniem nr 23/2017 z dnia 31 października 2017 r. Komisję Stypendialną oraz Odwoławczą Komisję Stypendialną. Skład komisji zgodny był z art. 177 ust. 3 Psw, tj. studenci stanowili większość w składzie komisji.

³⁸ przyp. aut. stypendium socjalne, stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych, stypendium rektora dla najlepszych studentów, zapomogi.

³⁹ przyp. aut. stypendium socjalne, stypendium dla osób niepełnosprawnych, stypendium rektora dla najlepszych studentów, zapomogi.

⁴⁰ Komisję Stypendialną.

- Zarządzeniem nr 15A/2018 z dnia 16 października 2018 r. Komisję Stypendialną oraz Odwoławczą Komisję Stypendialną. Skład komisji zgodny był z art. 177 ust. 3 Psw, tj. studenci stanowili większość w składzie komisji.
- Zarządzeniem nr 19/2019 z dnia 28 września 2019 r. Komisję Stypendialną. Skład komisji zgodny był z art. 86 ust. 3 Psw, tj. studenci stanowili większość w składzie komisji.
- Zarządzeniem nr 20/2019 z dnia 28 września 2019 r. Odwoławczą Komisję Stypendialną. Skład komisji zgodny był z art. 86 ust. 3 Psw, tj. studenci stanowili większość w składzie komisji.

Jak wynikało z art. 207 ust. 1 i ust. 4 Psw⁴¹, do decyzji podejmowanych przez komisję stypendialną stosuje się odpowiednio przepisy Kpa.

Zgodnie z wyrażoną w art. 14 Kpa zasadą pisemności oraz wymogiem art. 109 Kpa decyzje należy sporządzać w formie pisemnej i doręczać na piśmie lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej. Tymczasem z przekazanych przez studentów informacji wynika, że nie byli oni w ogóle informowani czy dane świadczenie zostało im przyznane i w jakiej wysokości.

Mając na uwadze powyższe należy stwierdzić, iż zapis § 2 ust. 9⁴² Regulaminu przyznawania pomocy materialnej studentom stanowiącego załącznik do zarządzenia nr 19/2016 Rektora Uczelni z dnia 8 grudnia 2016 r. w sprawie regulaminu przyznawania pomocy materialnej studentom w Akademii Polonijnej w Częstochowie był niezgodny z ww. przepisami Kpa.

Zgodnie z § 6 ust. 4 Regulaminu przyznawania pomocy materialnej studentom stanowiącego załącznik do zarządzenia nr 14/2019 Rektora Uczelni z dnia 4 lipca 2019 r. w sprawie regulaminu przyznawania pomocy materialnej studentom w Akademii Polonijnej w Częstochowie - *Decyzje (...) podlegają doręczeniu na zasadach ogólnych. Decyzje w sprawach stypendiów w celach informacyjnych mogą być udostępniane poprzez platformę elektroniczną AP.*

W tym miejscu warto zauważyć, iż Uczelnia w trakcie czynności kontrolnych nie przedstawiła w odniesieniu do zbadanych decyzji⁴³ dowodu ich doręczenia za pokwitowaniem co stanowi naruszenie art. 39 Kpa. Natomiast w sytuacji gdy organ administracji publicznej dokonuje doręczenia pisma w postępowaniu administracyjnym w formie dokumentu elektronicznego, zobligowany jest do zastosowania się do procedury szczegółowo określonej w art. 46 § 4 Kpa.

⁴¹ Art. 207 §1 Do decyzji, o których mowa w art. 169 ust. 10 i 11 oraz art. 196 ust. 3, decyzji podjętych przez organy uczelni, kierownika studiów doktoranckich lub dyrektora jednostki naukowej w indywidualnych sprawach studentów i doktorantów, a także w sprawach nadzoru nad działalnością uczelnianych organizacji studenckich oraz samorządu studenckiego i doktoranckiego, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego oraz przepisy o zaskarżaniu decyzji do sądu administracyjnego. Art. 207 § 4 Przepis ust. 1 stosuje się także do decyzji podjętych przez komisję stypendialną i odwoławczą komisję stypendialną, o których mowa w art. 175 ust. 3 i art. 176 ust. 3.

⁴² Decyzje podjęte przez Komisję Stypendialną i Odwoławczą Komisję Stypendialną doręczane są studentowi na piśmie drogą elektroniczną na podany w systemie wirtualnego dziekanatu adres e-mail.

⁴³ Dotyczy 40 zbadanych przypadków.

Należy również zauważyć, że w 2020 r., w związku z panującą pandemią Uczelnia mogła doręczyć decyzje w trybie art. 39³ kpa, który został wprowadzony ustawą z 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV2 (Dz. U. z 2021r. poz. 737). Zgodnie z art. 39³ w przypadku pism wydanych przez organ administracji publicznej w formie dokumentu elektronicznego (...) doręczenie może polegać na doręczeniu wydruku pisma uzyskanego z tego systemu odzwierciedlającego treść tego pisma. Uczelnia nie skorzystała z tej możliwości.

Zgodnie z art. 35 § 3 Kpa, załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej – nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania, zaś w postępowaniu odwoławczym – w ciągu miesiąca od dnia otrzymania odwołania.

Analiza dokumentów źródłowych przedstawionych przez Uczelnię wykazała, że powyższy przepis nie był przestrzegany. W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że decyzje administracyjne dotyczące przyznania świadczeń pomocy materialnej Komisja Stypendialna wydała z przekroczeniem miesięcznego terminu:

- np. wnioski o udzielenie stypendium w roku akademickim 2017/2018 złożone we wrześniu 2017 r. zostały rozpatrzone na posiedzeniu Komisji Stypendialnej dopiero w dniu 14 marca 2018 r.,
- np. wnioski o udzielenie stypendium w roku akademickim 2018/2019 złożone we wrześniu 2018 r. zostały rozpatrzone na posiedzeniu Komisji Stypendialnej dopiero w dniu 5 kwietnia 2019 r.

Jak wynika z art. 36 § 1 Kpa, o każdym przypadku niezakończono sprawy w terminie organ administracji publicznej jest obowiązany zawiadomić strony, podając przyczyny zwłoki, wskazując nowy termin załatwienia sprawy oraz pouczając o prawie do wniesienia ponaglenia. W trakcie czynności kontrolnych Uczelnia nie przedstawiła dokumentów potwierdzających, iż komisje zawiadamiały studentów o przyczynie zwłoki, ze wskazaniem nowego terminu załatwienia sprawy oraz pouczeniem o prawie do wniesienia ponaglenia.

Zgodnie z art. 107 Kpa, decyzje wydawane przez Komisję Stypendialną powinny zawierać: oznaczenie organu, datę wydania, oznaczenie strony, powołanie podstawy prawnej, rozstrzygnięcie, uzasadnienie faktyczne i prawne, pouczenie, czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie oraz o prawie do zrzeczenia się odwołania i skutkach zrzeczenia się odwołania. Ponadto, decyzje powinny zawierać podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego osoby upoważnionej do wydania decyzji. Przepisy szczególne mogą określać także inne składniki, które powinna zawierać decyzja, od uzasadnienia decyzji można odstąpić, gdy uwzględnia ona w całości żądanie strony.

Na podstawie skontrolowanych decyzji⁴⁴ ustalono, że decyzje wydane zarówno w 2018 r. jak i 2019 r. zawierały wszystkie wymagane ww. przepisem elementy i były podpisywane przez przewodniczącego komisji.

W toku kontroli Prorektor Uczelni poinformował, że wdrożono Rekomendacje Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie działań edukacyjnych i profilaktycznych mających na celu zapobieganie korupcji w szkolnictwie wyższym. Rektor Uczelni wydał zarządzenie nr 39/2019 r. z dnia 20 grudnia 2019 r. w sprawie polityki antykorupcyjnej w Akademii Polonijnej w Częstochowie obejmujące zagadnienia związane w ww. działaniami.

IV. UWAGI

Dokumenty z zakresu funkcjonowania pomocy materialnej dla studentów i doktorantów zgromadzone zostały w formie elektronicznej. Akta kontroli w tym zakresie stanowi materiał dowodowy nagrany na płytę CD.

V. ZALECENIA

Biorąc pod uwagę ustalenia, uwagi oraz oceny zawarte w niniejszym wystąpieniu, działając na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 ustawy o kontroli, zalecam:

1. Przeprowadzanie postępowań wyjaśniających w przypadkach podejrzenia popełnienia przez studenta czynu, o którym mowa w art. 287 ust. 2 pkt 1 Pswn oraz dokumentowanie powyższych postępowań zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 28 września 2018 r. w sprawie szczegółowego trybu postępowania wyjaśniającego i dyscyplinarnego w sprawach studentów, a także sposobu wykonywania kar dyscyplinarnych i ich zatarcia.
2. Dostosowanie uregulowań wewnętrznych w zakresie przeprowadzania postępowania wyjaśniającego oraz dyscyplinarnego do przepisów prawa powszechnie obowiązującego.
3. Zapewnienie udziału strony oraz pełne dokumentowanie czynności z postępowań w sprawie skreślenia z listy studentów, zgodnie z KPA.
4. Dostosowanie uregulowań wewnętrznych Uczelni w sprawie opłat do powszechnie obowiązujących przepisów.
5. Ustalanie i pobieranie opłat od studentów zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami.
6. Zapewnienie kompletności i rzetelności dokumentów sporządzanych przez Uczelnię, w tym suplementów do dyplomów.
7. Wypłacanie przyznanych studentom stypendiów i zapomóg.
8. Dokonanie zwrotu środków finansowych w łącznej wysokości 1 934 282,40 zł wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem, określonym w art. 94 ust. 4 Psw oraz w art. 365 pkt 3 Pswn.

⁴⁴ W trakcie czynności zbadano 261 decyzji w zakresie przestrzegania art. 107 Kpa.

Zgodnie z art. 169 ust. 1 ustawy o finansach publicznych oraz art. 103 ust. 8 Psw w związku z art. 238 ust. 5 Pwu-Pswn i art. 412 ust. 3 Pswn powyższe środki finansowe powinny zostać zwrócone do funduszu stypendialnego ze środków finansowych Uczelni innych niż pochodzące z subwencji lub dotacji z budżetu państwa.

9. Dokonanie zwrotu środków finansowych w wysokości 141,40 zł wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem określonym w art. 413 Pswn. Zgodnie z art. 169 ust. 1 ustawy o finansach publicznych oraz art. 412 ust. 3 Pswn ww. środki finansowe powinny zostać zwrócone do funduszu stypendialnego ze środków finansowych Uczelni innych niż pochodzące z subwencji lub dotacji z budżetu państwa.
10. Przyznawanie zapomóg studentom, którzy znaleźli się przejściowo w trudnej sytuacji życiowej, tj. zgodnie z art. 90 Pswn oraz regulacjami wewnętrznymi w tym zakresie.
11. Przyznawanie świadczeń pomocy materialnej dla studentów zgodnie art. 92 ust. 1 Pswn.
12. Gromadzenie środków dotacji na wyodrębnionym rachunku bankowym prowadzonym w BGK, tj. zgodnie z art. 419 ust. 1 Pswn.
13. Wydawanie przez komisje stypendialne decyzji administracyjnych w terminach wynikających z art. 35 § 3 Kpa, a w przypadku niezłatwienia sprawy w terminie zawiadamianie studenta, z podaniem przyczyny zwłoki, wskazaniem nowego terminu załatwienia sprawy oraz pouczeniem o prawie do wniesienia ponaglenia (zgodnie z art. 36 § 1 Kpa).
14. Doręczanie decyzji Komisji stypendialnych zgodnie z przepisami *rozdziału 8 – Doręczenia* - Kpa
15. Sporządzenie sprawozdań z wykorzystania środków funduszu stypendialnego zgodnie ze stanem faktycznym.

Zgodnie z art. 49 w zw. z art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy o kontroli, proszę o poinformowanie Ministra o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystania wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego dokumentu.

Zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli od *Wystąpienia pokontrolnego* nie przysługują środki odwoławcze.

z up. Ministra
SEKRETARZ STANU
W. Beame
Włodzisławski

Minister Edukacji i Nauki